

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

31 Δεκεμβρίου 2023

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 7758

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. απόφ. 56/21-12-2023

Τροποποίηση Κανονισμού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών της Ιατρικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών με τίτλο «Μητρικός Θηλασμός και Γονεϊκότητα» («Breastfeeding and Parenting»).

Η ΣΥΓΚΛΗΤΟΣ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΚΑΙ
ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Λαμβάνοντας υπόψη:

1. Τον ν. 4957/2022 «Νέοι Ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των Α.Ε.Ι. με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις» (Α' 141), και ειδικότερα τα άρθρα 79 έως και 88,

2. την υπό στοιχεία 135557/Ζ1/1-11-2022 εγκύκλιο του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων «Εφαρμογή των διατάξεων του ν. 4957/2022 "Νέοι ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των ΑΕΙ με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις" (Α' 141) για την οργάνωση και λειτουργία προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών και λοιπά θέματα»,

3. την υπό στοιχεία 18137/Ζ1/16-02-2023 κοινή υπουργική απόφαση «Καθορισμός των προϋποθέσεων και της διαδικασίας οργάνωσης Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών με μεθόδους εξ αποστάσεως εκπαίδευσης στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Ε.Ι.)» (Β' 1079),

4. τον ν. 4386/2016 «Ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις» (Α' 83),

5. το π.δ. 85/2013 «Ίδρυση, μετονομασία, ανασυγκρότηση Σχολών και ίδρυση Τμήματος στο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών» (Α' 124),

6. τον ν. 3374/2005 «Διασφάλιση της ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση. Σύστημα μεταφοράς και συσσωρευσης πιστωτικών μονάδων - Παράρτημα διπλώματος» (Α' 189) και ιδίως τα άρθρα 14 και 15,

7. την υπό στοιχεία Φ5/89656/Β3/13-8-2007 απόφαση «Εφαρμογή του Συστήματος Μεταφοράς και Συσσωρευσης Πιστωτικών Μονάδων» (Β' 1466),

8. την υπ' αρ. 1432/20-01-2023 απόφαση της Συγκλήτου του ΕΚΠΑ με την οποία εγκρίθηκε ο Κανονισμός

Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών του ΕΚΠΑ (Β' 392),

9. την υπ' αρ. 1364/29-08-2022 (Β' 4624) απόφαση της Συγκλήτου του ΕΚΠΑ με την οποία ιδρύθηκε το ΠΜΣ «Μητρικός Θηλασμός και Γονεϊκότητα» («Breastfeeding and Parenting») της Ιατρικής Σχολής,

10. την υπ' αρ. 1365/24-08-2022 (Β' 4788) απόφαση της Συγκλήτου του ΕΚΠΑ με την οποία εγκρίθηκε ο κανονισμός του ΠΜΣ «Μητρικός Θηλασμός και Γονεϊκότητα» («Breastfeeding and Parenting»),

11. το απόσπασμα πρακτικού της Συνέλευσης της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ (συνεδρίαση 31-10-2023),

12. το απόσπασμα πρακτικού της Συγκλήτου του ΕΚΠΑ (4η συνεδρία 29-11-2023),

13. το γεγονός ότι με την παρούσα δεν προκαλείται δαπάνη εις βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, αποφασίζει:

Την τροποποίηση του Κανονισμού του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ με τίτλο «Μητρικός Θηλασμός και Γονεϊκότητα» («Breastfeeding and Parenting»), από το ακαδημαϊκό έτος 2023-2024, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4957/2022 και τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών του ΕΚΠΑ, ως ακολούθως:

Άρθρο 1

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ-ΣΚΟΠΟΣ

1.1 Σκοπός του Π.Μ.Σ. «Μητρικός Θηλασμός και Γονεϊκότητα» είναι η εκπαίδευση επαγγελματιών πολλών διαφορετικών ειδικοτήτων γύρω από το πολυδιάστατο θέμα του Μητρικού Θηλασμού και της Γονεϊκότητας, που είναι απόλυτα συνυφασμένα με την Παιδιατρική - Νεογνολογική ειδικότητα, και η εισαγωγή στη σύγχρονη έρευνα που αφορά τον Μητρικό Θηλασμό. Οι προκλήσεις της καθημερινότητας, όπως αυτές προκύπτουν από την καταστροφή των φυσικών πόρων και την κοινωνική απομόνωση έχουν οδηγήσει σε μια έντονη στροφή προς πρακτικές όπως ο Μητρικός Θηλασμός (ΜΘ), καθώς και στον επαναπροσδιορισμό της Γονεϊκότητας και της οικογένειας ως πρωταρχικού πυρήνα της ανθρωποκεντρικής κοινωνίας. Ο ΜΘ αποτελεί την πρωιμότερη και την πλέον καθοριστική παρέμβαση που συσχετίζεται με την υγεία του ανθρώπου. Η αναγνώριση της σημασίας του ΜΘ και η συσχέτισή του με το «ευ ζην» φαίνεται και με την τοπο-

θέτηση του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας και πολλών θεσμικών οργάνων διαφόρων ειδικοτήτων παγκόσμια για την αναγκαιότητά του.

Σκοπός του ΠΜΣ είναι η εξοικείωση του μεταπτυχιακού φοιτητή με τις πρακτικές του Μητρικού Θηλασμού, τη διαγνωστική και θεραπευτική προσέγγιση των σχετικών παθολογικών καταστάσεων, την εξοικείωση με το αναπτυσσόμενο πεδίο της βρεφικής διατροφής, τη δυναμική του ζεύγους και τον γονεϊκό ρόλο, καθώς και τις υποστηρικτικές για την οικογένεια δράσεις και την έρευνα, με απώτερο στόχο την ισορροπημένη ψυχοσωματική ανάπτυξη των παιδιών. Το συγκεκριμένο ΠΜΣ δεν προσφέρεται σε κανένα άλλο πανεπιστήμιο της ευρώπης και της Αμερικής και είναι το μόνο το οποίο προσεγγίζει διεπιστημονικά (multidisciplinary) τον Μητρικό Θηλασμό και τη Γονεϊκότητα. Η αξιοποίηση και επιμόρφωση του ανθρώπινου Επιστημονικού Δυναμικού στην Ελλάδα αποτελεί κίνητρο για την παραμονή τους στον ελλαδικό επιστημονικό χώρο, ώστε να προσφέρουν τα μέγιστα στο βρέφος και στην οικογένεια.

1.2 Το Π.Μ.Σ. οδηγεί στην απονομή Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών «Μητρικός Θηλασμός και Γονεϊκότητα», μετά την πλήρη και επιτυχή ολοκλήρωση των σπουδών με βάση το πρόγραμμα σπουδών.

1.3 Οι τίτλοι απονέμονται από την Ιατρική Σχολή του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

1.4 Μαθησιακά αποτελέσματα, προσόντα που αποκτώνται από την επιτυχή παρακολούθηση του Π.Μ.Σ.

Μετά την επιτυχή παρακολούθηση του ΠΜΣ «Μητρικός Θηλασμός και Γονεϊκότητα» οι πτυχιούχοι αναμένεται να έχουν κατακτήσει την επιστημονική γνώση γύρω από το Μητρικό Θηλασμό και τη στήριξη του γονεϊκού ρόλου. Θα είναι ικανοί να προσεγγίσουν ακαδημαϊκά την αποκτηθείσα γνώση με αναζήτηση της διεθνούς βιβλιογραφίας, παρακολούθηση των σύγχρονων κατευθυντήριων οδηγιών και διενέργεια πρωτότυπης έρευνας (υλοποίηση του επιστημονικού ερωτήματος και συγγραφή της επιστημονικής εργασίας, σε συνδυασμό με γνώσεις της Βιοστατιστικής και Επιδημιολογίας). Παράλληλα, θα είναι ικανοί να βάση τη θεωρητική γνώση και τα κλινικά φροντιστήρια να δώσουν επαρκή συμβουλευτική για το Μητρικό Θηλασμό και τη Γονεϊκότητα σε νέους γονείς, καθώς και να διδάξουν επαγγελματίες υγείας που ασχολούνται με τα ανωτέρω αντικείμενα.

Άρθρο 2

ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΑ ΤΟΥ ΠΜΣ

Αρμόδια όργανα για τη λειτουργία του Π.Μ.Σ. σύμφωνα με το νόμο 4957/2022 είναι:

2.1 Σε επίπεδο Ιδρύματος αρμόδια όργανα είναι η Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών και η Σύγκλητος.

2.2 Σε επίπεδο Ιατρικής Σχολής αρμόδια όργανα είναι:

2.2.1 Η Συνέλευση της Ιατρικής Σχολής. Αρμοδιότητες της Συνέλευσης είναι να:

α) Εισηγείται στη Σύγκλητο διά της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών την αναγκαιότητα ίδρυσης/τροποποίησης Π.Μ.Σ., καθώς και την παράταση της διάρκειας του Π.Μ.Σ.,

β) ορίζει τον/ην Διευθυντή/τρια και τα μέλη της Συντονιστικής Επιτροπής κάθε Π.Μ.Σ. της Σχολής/του Τμήματος,

γ) εισηγείται εκπροσώπους για τον ορισμό των Επιτροπών Προγραμμάτων Σπουδών των ΔΠΜΣ στα οποία συμμετέχει η Σχολή/το Τμήμα,

δ) συγκροτεί Επιτροπές για την αξιολόγηση των αιτήσεων των υποψήφιων μεταπτυχιακών φοιτητών και εγκρίνει την εγγραφή αυτών στο Π.Μ.Σ.,

ε) αναθέτει το διδακτικό έργο μεταξύ των διδασκόντων του Π.Μ.Σ. και δύναται να αναθέτει επικουρικό διδακτικό έργο σε Π.Μ.Σ. στους υποψήφιους διδάκτορες του Τμήματος ή της Σχολής, υπό την επίβλεψη διδάσκοντος του Π.Μ.Σ.

στ) συγκροτεί εξεταστικές επιτροπές για την εξέταση των διπλωματικών εργασιών των μεταπτυχιακών φοιτητών και ορίζει τον επιβλέποντα ανά εργασία,

ζ) διαπιστώνει την επιτυχή ολοκλήρωση της φοίτησης και απονέμει το Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών,

η) εγκρίνει τον απολογισμό του Π.Μ.Σ., κατόπιν εισήγησης της Συντονιστικής Επιτροπής (Σ.Ε.),

θ) αναθέτει σε μεταπτυχιακούς φοιτητές/τριες τη διεξαγωγή επικουρικού διδακτικού έργου σε προγράμματα σπουδών πρώτου κύκλου σπουδών του Τμήματος,

ι) ασκεί κάθε άλλη νόμιμη αρμοδιότητα.

Με απόφαση της Συνέλευσης της Ιατρικής Σχολής οι αρμοδιότητες των περ. δ) και στ) δύναται να μεταβιβάζονται στη Σ.Ε. του Π.Μ.Σ.

2.2.2 Η Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.)

Η Σ.Ε. αποτελείται από τον/την Διευθυντή/ντρια του Π.Μ.Σ. και τέσσερα (4) μέλη Δ.Ε.Π. της Ιατρικής Σχολής και ομότιμους καθηγητές/τριες, που έχουν συναφές γνωστικό αντικείμενο με αυτό του Π.Μ.Σ. και αναλαμβάνουν διδακτικό έργο στο Π.Μ.Σ. Τα μέλη της Σ.Ε. καθορίζονται με απόφαση της Συνέλευσης της Ιατρικής Σχολής του Ε.Κ.Π.Α. Η Σ.Ε. είναι αρμόδια για την παρακολούθηση και τον συντονισμό της λειτουργίας του προγράμματος και ιδίως:

α) Καταρτίζει τον αρχικό ετήσιο προϋπολογισμό του Π.Μ.Σ. και τις τροποποιήσεις του, εφόσον το Π.Μ.Σ. διαθέτει πόρους, και εισηγείται την έγκρισή του προς την Επιτροπή Ερευνών του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.),

β) καταρτίζει τον απολογισμό του προγράμματος και εισηγείται την έγκρισή του προς τη Συνέλευση της Ιατρικής Σχολής του Ε.Κ.Π.Α,

γ) εγκρίνει τη διενέργεια δαπανών του Π.Μ.Σ.,

δ) εγκρίνει τη χορήγηση υποτροφιών, ανταποδοτικών ή μη, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην απόφαση ίδρυσης του Π.Μ.Σ. και τον Κανονισμό μεταπτυχιακών και διδακτορικών σπουδών,

ε) εισηγείται προς τη Συνέλευση της Ιατρικής Σχολής του Ε.Κ.Π.Α. την κατανομή του διδακτικού έργου, καθώς και την ανάθεση διδακτικού έργου,

στ) εισηγείται προς τη Συνέλευση της Ιατρικής Σχολής του Ε.Κ.Π.Α. την πρόσκληση Επισκεπτών Καθηγητών για την κάλυψη διδακτικών αναγκών του Π.Μ.Σ.,

ζ) καταρτίζει σχέδιο για την τροποποίηση του προγράμματος σπουδών, το οποίο υποβάλλει προς τη Συνέλευση της Ιατρικής Σχολής του Ε.Κ.Π.Α.,

η) εισηγείται προς τη Συνέλευση της Ιατρικής Σχολής του Ε.Κ.Π.Α. την ανακατανομή των μαθημάτων μεταξύ των ακαδημαϊκών εξαμήνων, καθώς και θέματα που σχετίζονται με την ποιοτική αναβάθμιση του προγράμματος σπουδών.

2.2.3 Ο/Η Διευθυντής/τρια του Π.Μ.Σ.

Ο/Η Διευθυντής/τρια του Π.Μ.Σ. προέρχεται από τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος κατά προτεραιότητα βαθμίδα καθηγητή ή αναπληρωτή καθηγητή και ορίζεται με απόφαση της Συνέλευσης της Ιατρικής Σχολής του Ε.Κ.Π.Α. για διετή θητεία, με δυνατότητα ανανέωσης χωρίς περιορισμό.

Ο/Η Διευθυντής/τρια του Π.Μ.Σ. έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

- α) Προεδρεύει της Σ.Ε., συντάσσει την ημερήσια διάταξη και συγκαλεί τις συνεδριάσεις της,
- β) εισηγείται τα θέματα που αφορούν στην οργάνωση και τη λειτουργία του Π.Μ.Σ. προς τη Συνέλευση της Ιατρικής Σχολής του Ε.Κ.Π.Α.
- γ) εισηγείται προς τη Σ.Ε. και τα λοιπά όργανα του Π.Μ.Σ. και του Α.Ε.Ι. θέματα σχετικά με την αποτελεσματική λειτουργία του Π.Μ.Σ.,
- δ) είναι Επιστημονικός Υπεύθυνος/η του προγράμματος και ασκεί τις αντίστοιχες αρμοδιότητες,
- ε) παρακολουθεί την υλοποίηση των αποφάσεων των οργάνων του Π.Μ.Σ. και του Εσωτερικού Κανονισμού μεταπτυχιακών και διδακτορικών προγραμμάτων σπουδών, καθώς και την παρακολούθηση εκτέλεσης του προϋπολογισμού του Π.Μ.Σ.,
- στ) ασκεί οποιαδήποτε άλλη αρμοδιότητα, η οποία ορίζεται στην απόφαση ίδρυσης του Π.Μ.Σ.

Ο/Η Διευθυντής/τρια του Π.Μ.Σ., καθώς και τα μέλη της Σ.Ε. δεν δικαιούνται αμοιβής ή οιασδήποτε αποζημίωσης για την εκτέλεση των αρμοδιοτήτων που τους ανατίθενται και σχετίζεται με την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

2.3 Γραμματειακή υποστήριξη Π.Μ.Σ.

- α) Η Γραμματεία του Τμήματος είναι αρμόδια για τη γραμματειακή και διοικητική υποστήριξη του Π.Μ.Σ.
- β) Το Π.Μ.Σ. έχει ιδίους πόρους μπορεί να προσλαμβάνει, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, εξωτερικούς συνεργάτες για τη γραμματειακή και διοικητική υποστήριξη, οι οποίοι και πάλι βρίσκονται υπό την επιστασία της Γραμματείας της Ιατρικής Σχολής.

Άρθρο 3

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΚΑΙ ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΣΑΚΤΕΩΝ

3.1 Στο Π.Μ.Σ. γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι Πανεπιστημίων Τμημάτων Ιατρικής, Νοσηλευτικής, Μαιευτικής, Διαιτολογίας, Ψυχολογίας, Φαρμακευτικής και όλων των Επαγγελματιών Υγείας της ημεδαπής ή αντίστοιχων Τμημάτων αναγνωρισμένων ομοταγών Ιδρυμάτων της αλλοδαπής, καθώς και Πτυχιούχοι ΑΤΕΙ Τμημάτων Νοσηλευτικής, Μαιευτικής, Επισκεπτών Υγείας, Βρεφονηπιοκομίας, Κοινωνικής Εργασίας και συναφών Τμημάτων της ημεδαπής ή Τμημάτων αναγνωρισμένων ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής, καθώς και πτυχιούχοι Τ.Ε.Ι. συναφούς γνωστικού αντικείμενου.

3.2 Ο ανώτατος αριθμός των εισακτέων φοιτητών/τριών στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών ορίζεται σε πενήντα (50) συνολικά. Ο ανώτατος αριθμός

εισακτέων προσδιορίζεται σύμφωνα με τον αριθμό των διδασκόντων του Π.Μ.Σ. και την αναλογία φοιτητών- διδασκόντων, την υλικοτεχνική υποδομή, τις αίθουσες διδασκαλίας, την απορρόφηση των διπλωματούχων από την αγορά εργασίας.

3.3 Επιπλέον του αριθμού εισακτέων γίνεται δεκτό ένα (1) μέλος των κατηγοριών Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. κατ' έτος, εφόσον το έργο που επιτελεί στο Ίδρυμα είναι συναφές με το γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ.

3.4 Οι υπότροφοι του ΙΚΥ, οι αλλοδαποί υπότροφοι του ελληνικού κράτους, για το ίδιο ή συναφές γνωστικό αντικείμενο με αυτό του Π.Μ.Σ., εισάγονται χωρίς εξετάσεις.

Άρθρο 4

ΤΡΟΠΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ

4.1 Η επιλογή των φοιτητών/τριών γίνεται σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών ΕΚΠΑ και τις προβλέψεις του παρόντος Κανονισμού.

4.2 Κάθε Μάρτιο (εκτός αν συντρέχουν ειδικοί λόγοι για τους οποίους αποφασίζει η Συνέλευση της Ιατρικής Σχολής), με απόφαση της Συνέλευσης της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ δημοσιεύεται και αναρτάται στην ιστοσελίδα της Ιατρικής Σχολής και του Ιδρύματος προκήρυξη για την εισαγωγή μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών στο Π.Μ.Σ. Οι σχετικές αιτήσεις μαζί με τα απαραίτητα δικαιολογητικά κατατίθενται στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ., σε προθεσμία που ορίζεται κατά την προκήρυξη και μπορεί να παραταθεί με απόφαση της Συνέλευσης της Ιατρικής Σχολής.

4.3 Η Συνέλευση της Ιατρικής Σχολής αναθέτει στη Σ.Ε. τη διαδικασία επιλογής των εισακτέων.

4.4 Απαραίτητα δικαιολογητικά είναι:

- Αίτηση συμμετοχής.
- Βιογραφικό σημείωμα.
- Φωτοτυπία δύο όψεων της αστυνομικής ταυτότητας.
- Αντίγραφο πτυχίου ή βεβαίωση περάτωσης σπουδών.
- Αναλυτική βαθμολογία προπτυχιακών μαθημάτων.
- Πιστοποιητικό γλωσσομάθειας αγγλικής γλώσσας (Εάν η γλωσσομάθεια δεν πιστοποιείται με δίπλωμα επιπέδου Β2 ή ανώτερου, δύναται να πιστοποιηθεί με εξετάσεις από τη Σ.Ε.).
- Συστατικές επιστολές.
- Επιστημονικές δημοσιεύσεις, εάν υπάρχουν.
- Αποδεικτικά επαγγελματικής ή ερευνητικής δραστηριότητας, εάν υπάρχουν.
- Πιστοποιητικό ελληνομάθειας ή επαρκής, διαπιστωμένη από την Επιτροπή Επιλογής Εισακτέων του ΠΜΣ, γνώση της ελληνικής γλώσσας για αλλοδαπούς υποψήφιους.
- Αναγνώριση ακαδημαϊκού τίτλου σπουδών της αλλοδαπής.

4.5 Για τους/τις φοιτητές/τριες από ιδρύματα της αλλοδαπής, που δεν προσκομίζουν πιστοποιητικό αναγνώρισης ακαδημαϊκού τίτλου σπουδών από τον Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π., ακολουθείται η ακόλουθη διαδικασία:

Η Συνέλευση της Ιατρικής Σχολής ορίζει επιτροπή αρμόδια να διαπιστώσει εάν ένα ίδρυμα της αλλοδαπής ή ένας τύπος τίτλου ιδρύματος της αλλοδαπής είναι αναγνωρισμένα.

Προκειμένου να αναγνωρισθεί ένας τίτλος σπουδών πρέπει το ίδρυμα που απονέμει τους τίτλους να συμπεριλαμβάνεται στον κατάλογο των αλλοδαπών ιδρυμάτων, που τηρεί και επικαιροποιεί ο Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.,

Αν το ίδρυμα της αλλοδαπής ανήκει στον κατάλογο ιδρυμάτων του άρθρου 307, του Νόμου 4957/2022, τότε ο υποψήφιος υποχρεούται να προσκομίσει βεβαίωση τόπου σπουδών, η οποία εκδίδεται και αποστέλλεται από το πανεπιστήμιο της αλλοδαπής. Αν ως τόπος σπουδών ή μέρος αυτών βεβαιώνεται η ελληνική επικράτεια, ο τίτλος σπουδών δεν αναγνωρίζεται, εκτός αν το μέρος σπουδών που έγιναν στην ελληνική επικράτεια βρίσκεται σε δημόσιο Α.Ε.Ι

4.6 Η αξιολόγηση των υποψηφίων και η επιλογή των εισακτέων γίνεται με βάση τα ακόλουθα κριτήρια:

- Βαθμός πτυχίου σε ποσοστό 15%.
- Κατοχή δεύτερου πτυχίου Α' ή Β' κύκλου σπουδών σε ποσοστό 7,5%.
- Προηγούμενη πρακτική εμπειρία ή προηγούμενη εθελοντική δράση σε υπηρεσίες ή οργανισμούς σχετικούς με το αντικείμενο του ΠΜΣ 7,5%.
- Ερευνητική δραστηριότητα - Δημοσιεύσεις σε ποσοστό 15%.
- Συστατικές επιστολές σε ποσοστό 15%.
- Προφορική συνέντευξη σε ποσοστό 40%.

4.7 Με βάση τα συνολικά κριτήρια, η Σ.Ε. καταρτίζει τον πίνακα αξιολόγησης των φοιτητών/τριών και τον καταθέτει προς έγκριση στη Συνέλευση.

Οι επιτυχόντες/ουσες θα πρέπει να εγγραφούν στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. εντός τριάντα (30) ημερών από την απόφαση της Συνέλευσης.

Σε περίπτωση ισοβαθμίας (με μαθηματική στρογγυλοποίηση στην αμέριμη μονάδα της κλίμακας 100), εισάγονται οι ισοβαθμήσαντες υποψήφιοι, σε ποσοστό που δεν υπερβαίνει το 10% του ανώτατου αριθμού εισακτέων.

Σε περίπτωση μη εγγραφής ενός ή περισσοτέρων φοιτητών/τριών, θα κληθούν να εγγραφούν στο Π.Μ.Σ. οι επιλαχόντες/ουσες (αν υπάρχουν), με βάση τη σειρά τους στον εγκεκριμένο αξιολογικό πίνακα.

Άρθρο 5 ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΦΟΙΤΗΣΗΣ

5.1 Η χρονική διάρκεια φοίτησης στο Π.Μ.Σ. που οδηγεί στη λήψη Μεταπτυχιακού Διπλώματος Σπουδών (Μ.Δ.Σ.) ορίζεται σε τέσσερα (4) ακαδημαϊκά εξάμηνα, στα οποία περιλαμβάνεται και ο χρόνος εκπόνησης διπλωματικής εργασίας.

5.2 Υπάρχει δυνατότητα παράτασης, έπειτα από αιτιολογημένη αίτηση του φοιτητή και έγκριση από τη Συνέλευση της Ιατρικής Σχολής. Η παράταση δεν υπερβαίνει τον αριθμό εξαμήνων της κανονικής φοίτησης του Π.Μ.Σ. Έτσι, ο ανώτατος επιτρεπόμενος χρόνος ολοκλήρωσης των σπουδών ορίζεται στα οκτώ (8) ακαδημαϊκά εξάμηνα.

5.3 Οι φοιτητές/τριες που δεν έχουν υπερβεί το ανώτατο όριο φοίτησης, έπειτα από αιτιολογημένη αίτησή τους προς τη Συνέλευση του Τμήματος, δύνανται να διακόψουν τη φοίτησή τους για χρονική περίοδο που δεν υπερβαίνει τα δύο (2) συνεχόμενα εξάμηνα. Αναστολή

φοίτησης χορηγείται για σοβαρούς λόγους (στρατιωτική θητεία, ασθένεια, λοχεία, απουσία στο εξωτερικό κ.ά.).

Η αίτηση πρέπει να είναι αιτιολογημένη και να συνοδεύεται από όλα τα σχετικά δικαιολογητικά αρμόδιων δημόσιων αρχών ή οργανισμών, από τα οποία αποδεικνύονται οι λόγοι αναστολής φοίτησης. Η φοιτητική ιδιότητα αναστέλλεται κατά τον χρόνο διακοπής της φοίτησης και δεν επιτρέπεται η συμμετοχή σε καμία εκπαιδευτική διαδικασία. Τα εξάμηνα αναστολής της φοιτητικής ιδιότητας δεν προσμετρώνται στην προβλεπόμενη ανώτατη διάρκεια κανονικής φοίτησης.

Τουλάχιστον δύο εβδομάδες πριν από το πέρας της αναστολής φοίτησης, ο/η φοιτητής/τρια υποχρεούται να επανεγγραφεί στο πρόγραμμα για να συνεχίσει τις σπουδές του/της με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του/της ενεργού φοιτητή/τριας. Οι φοιτητές/τριες δύνανται με αίτησή τους να διακόψουν την αναστολή φοίτησης και να επιστρέψουν στο Πρόγραμμα μόνο στην περίπτωση που έχουν αιτηθεί αναστολή φοίτησης για δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα. Η αίτηση διακοπής της αναστολής φοίτησης πρέπει να κατατίθεται το αργότερο δύο εβδομάδες πριν από την έναρξη του δεύτερου εξαμήνου της αναστολής.

5.4 Η διάρκεια αναστολής ή παράτασης του χρόνου φοίτησης συζητείται και εγκρίνεται κατά περίπτωση από τη Σ.Ε., η οποία και εισηγείται στη Συνέλευση της Ιατρικής Σχολής του Ε.Κ.Π.Α.

Άρθρο 6 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

6.1 Το Π.Μ.Σ. ξεκινά το χειμερινό εξάμηνο εκάστου ακαδημαϊκού έτους.

6.2 Για την απόκτηση διπλώματος του Π.Μ.Σ. απαιτούνται συνολικά εκατόν είκοσι (120) πιστωτικές μονάδες (ECTS). Όλα τα μαθήματα διδάσκονται εβδομαδιαίως και, κατά περίπτωση, περιλαμβάνουν διαλέξεις και κλινικά φροντιστήρια.

6.3 Η γλώσσα διδασκαλίας και συγγραφής της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας είναι η ελληνική.

6.4 Κατά τη διάρκεια των σπουδών, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/τριες υποχρεούνται σε παρακολούθηση και επιτυχή εξέταση μεταπτυχιακών μαθημάτων, ερευνητική απασχόληση και συγγραφή επιστημονικών εργασιών, καθώς και σε εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας.

6.5 Η εκπόνηση της διπλωματικής εργασίας πραγματοποιείται στο Δ' εξάμηνο σπουδών και πιστώνεται με τριάντα (30) ECTS.

6.6 Η διδασκαλία των μαθημάτων γίνεται διά ζώσης ή εξ αποστάσεως, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και όσα ορίζονται στο άρθρο 7 του παρόντος κανονισμού.

6.7 Το ενδεικτικό πρόγραμμα των μαθημάτων διαμορφώνεται ως εξής:

Α' ΕΞΑΜΗΝΟ		
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Διδ. ώρες/εβδ.	ECTS
A.1 Παγκόσμια πολιτική για τον Μητρικό Θηλασμό	3	4
A.2 Ανατομία του μαστού	4	6

A.3 Φυσιολογία της γαλουχίας	4	6
A.4 Σύσταση και διατροφική αξία του μητρικού γάλακτος	3	4
A.5 Ηθικοδεοντολογικά Νομικά Διλήμματα - Πολιτική Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων	3	3
A.6 Μεθοδολογία Ιατρικής Έρευνας	3	3
A.7 Βιοστατιστική	3	4
ΣΥΝΟΛΟ	23	30

Β' ΕΞΑΜΗΝΟ		
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Διδ. ώρες/εβδ.	ECTS
B.1 Προετοιμασία για τον Μητρικό Θηλασμό πριν από τη σύλληψη, κατά την κύηση	3	2
B.2 Μητρικός Θηλασμός στην κύηση και τη λοχεία	3	3
B.3 Σωματικές αλλαγές στην κύηση και θηλασμός, αποθηλασμός	3	3
B.4 Νοσήματα του μαστού και θηλασμός	3	3
B.5 Παραγωγή και αποθήκευση μητρικού γάλακτος	3	3
B.6 Νοσήματα της μητέρας και θηλασμός	3	4
B.7 Νοσήματα του νεογνού και Μητρικός Θηλασμός	3	4
B.8 Φαρμακολογία/Χρήση ουσιών και Μητρικός Θηλασμός	3	4
B.9 Επιδημιολογία	3	4
ΣΥΝΟΛΟ	27	30

Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ		
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Διδ. ώρες/εβδ.	ECTS
Γ.1 Διατροφή βρέφους με στερεές τροφές και Μητρικός Θηλασμός	3	2
Γ.2 Μητρικός Θηλασμός και γυναικολογική υγεία	3	2
Γ.3 Μητρικός Θηλασμός και βραχυ-μακροπρόθεσμη νοσηρότητα	3	2
Γ.4 Γονεϊκότητα και Μητρικός Θηλασμός	5	6
Γ.5 Έρευνα στον Μητρικό Θηλασμό	3	2
Γ.6 Ο Μητρικός Θηλασμός στην κοινωνία	3	2
Γ.7 Κλινικά Φροντιστήρια-Σεμινάρια Μητρικού Θηλασμού	5	14
ΣΥΝΟΛΟ	25	30

Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ		
	Διδ. ώρες/εβδ.	ECTS
Εκπόνηση και συγγραφή διπλωματικής εργασίας	30	30
ΣΥΝΟΛΟ	30	30

B. Περιεχόμενο/Περιγραφή μαθημάτων
Α' ΕΞΑΜΗΝΟ

A. 1 Παγκόσμια πολιτική για το Μητρικό Θηλασμό

A. 1.1 Ιστορική αναδρομή

A. 1.1.1 Μητρικός Θηλασμός στην Αρχαιότητα, Αναγέννηση, Βυζάντιο, Τουρκοκρατία, Σύγχρονη Εποχή

A. 1.1.2 Ο μαστός πέρα από την Ιατρική- Τέχνη, Μυθολογία, Ιστορία

A. 1.2 Νομικά πλαίσια- Διακηρύξεις

A. 1.2.1 Διακήρυξη Innocenti

A. 1.2.2 Διεθνής κώδικας εμπορίας υποκαταστάτων μητρικού γάλακτος

A. 1.2.3 Ο θεσμός των φιλικών προς τα βρέφη Νοσοκομείων

A. 1.2.4 Δέκα βήματα για επιτυχή Μητρικό Θηλασμό

A. 1.2.5 Η ελληνική πραγματικότητα- στατιστικά στοιχεία και δράσεις για Μητρικό Θηλασμό στην Ελλάδα

A. 2 Ανατομία του μαστού

A. 2.1 Αρχές Εμβρυολογίας, ανάπτυξη του μαστού- ηλικιακά στάδια

A. 2.2 Ανατομία του μαστικού αδένου

A. 2.2.1 Αδενικό παρέγχυμα, υπόστρωμα, αιμάτωση, νεύρωση, λεμφαγγεία

A. 2.2.2 Θηλή, θηλαία άλως, διαμαρτίες

A. 2.2.3 Διαταραχές αύξησης στήθους (υπερτροφία, υποπλασία)

A. 2.3 Ανατομία του στόματος του βρέφους

A. 2.3.1 Ανατομία στοματικής κοιλότητας, κεφαλής βρέφους

A. 2.3.2 Νεύρωση, αντανακλαστικά σίτισης, μηχανισμός κατάποσης

A. 2.3.3 Πρόσφυση, προσκόλληση στον μαστό και μεταφορά γάλακτος

A. 2.3.4 Αντανακλαστικό εκροής του γάλακτος

A. 3 Φυσιολογία της γαλουχίας

A. 3.1 Μαστογένεση

A. 3.2 Γαλακτογένεση και στάδια αυτής

A. 3.3 Καθυστερημένη γαλακτογένεση

A. 3.4 Αίτια μειωμένης γαλακτοπαραγωγής

A. 3.4.1 Χορήγηση υποκατάστατου μητρικού γάλακτος, χορήγηση άλλων υγρών, χρήση θήλαστρου, stress, απνία, ασθένεια, απώλεια νυκτερινού θηλασμού, επώδυνες θηλές

A. 3.5 Υποστροφή μαστού

A. 4 Σύσταση και διατροφική αξία του μητρικού γάλακτος

A. 4.1 Πύαρ, μεταβατικό γάλα, ώριμο γάλα

A. 4.2 Ανοσολογικές ιδιότητες μητρικού γάλακτος

A. 4.2.1 Αντισώματα, αμυντικά κύτταρα, πρωτεΐνες με αντιφλεγμονώδεις ιδιότητες

A. 4.2.2 Βλαστοκύτταρα, ολιγοσακχαρίτες μητρικού γάλακτος, νουκλεοτίδια, αυξητικοί παράγοντες μικροβίωμα- προ- και προ-βιοτική δράση μητρικού γάλακτος

A. 4.3 Επιγενετική δράση μητρικού γάλακτος

A. 4.4 Μεταβολομική και μητρικό γάλα

A. 4.5 Υποκατάστατα μητρικού γάλακτος

A. 4.5.1 Κίνδυνοι από τη χορήγηση υποκατάστατου, περιπτώσεις συγχορήγησης υποκατάστατου, θεραπευτικά γάλατα

A. 4.6 Αντενδείξεις Μητρικού Θηλασμού (σχετικές- απόλυτες)

A. 5 Ηθικοδεοντολογικά Νομικά Διλήμματα- Πολιτική Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων

- A. 5.1 Αυτονομία, Οδηγίες από τον ασθενή
  - A. 5.2 Συγκατάθεση για Μητρικό Θηλασμό και συναπόφαση λήψης της απόφασης για Θηλασμό στο ζεύγος
  - A. 5.3 Παρουσίαση δεδομένων για λήψη της απόφασης
  - A. 5.4 Η αρχή του «μη βλάπτειν»
  - A. 5.5 Συμβουλευτική σε περιβάλλον με περιορισμένες υποδομές και προσωπικό
  - A. 5.6 Η αρχή της δικαιοσύνης, ισονομία στην πρόσβαση όλων των κοινωνικών ομάδων. Ειδικές καταστάσεις και πληθυσμοί
  - A.5.7 Ηθικά ζητήματα για την έρευνα ηθικής στον Μητρικό Θηλασμό
  - A. 5.8 Πολιτική Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων
  - A. 6 Μεθοδολογία Ιατρικής Έρευνας
  - A. 6.1 Οργάνωση-σχεδιασμός κλινικής μελέτης, αναμενόμενα αποτελέσματα, προϋποθέσεις εισαγωγής και αποκλεισμού από τη μελέτη
  - A. 6.2 Βασική έρευνα, χρήση ζώων εργαστηρίου, νομική προσέγγιση χρήσης ζώων εργαστηρίου
  - A. 6.3 Συγγραφή επιστημονικής εργασίας, παρουσίαση αποτελεσμάτων της έρευνας
  - A. 6.4. Σχεδιασμός βασικής έρευνας και κλινικής μελέτης
  - A. 7 Βιοστατιστική
  - A. 7.1 Περιγραφική στατιστική, Μεθοδολογία συστηματικών ανασκοπήσεων και μετα- αναλύσεων
  - A. 7.2 Μέτρα υπολογισμού του κινδύνου εκδήλωσης μιας κατάστασης
  - A. 7.3 Βασικές στατιστικές δοκιμασίες, Κατευθυντήριες οδηγίες βασισμένες σε ενδείξεις
  - A. 7.4 Ανάλυση διακύμανσης (Analysis of Variance ANOVA). Ανάλυση παλινδρόμησης (Regression analysis). Εισαγωγή σε παραμετρικές και μη-παραμετρικές μεθόδους στατιστικής ανάλυσης, Logistic Regression
- Β' ΞΑΜΗΝΟ**
- B. 1 Προετοιμασία για το Μητρικό Θηλασμό πριν τη σύλληψη και κατά την κύηση
  - B. 1.1 Εισαγωγή στην ψυχική υγεία της αναπαραγωγής
  - B. 1.2 Προετοιμασία του ζεύγους για το γονεϊκό ρόλο
  - B. 1.3 Διατροφή κατά την κύηση και γαλουχία- έλλειψη ιχνοστοιχείων, βιταμινών
  - B. 1.4 Εμβολιασμοί πριν και κατά την κύηση
  - B. 1.5 Προγεννητικά Μαθήματα, κλινικά φροντιστήρια
  - B. 1.6 Λήψη ιστορικού θηλάζουσας μητέρας
  - B. 2 Μητρικός Θηλασμός στην κύηση και τη λοχεία
  - B. 2.1 Είδος τοκετού και Μητρικός Θηλασμός
  - B. 2.2 Θηλασμός στο μαιευτήριο- αίθουσα τοκετών, δωμάτιο νοσηλείας
  - B. 2.3 Πρώιμη έναρξη, επαφή δέρμα με δέρμα, πρώτος θηλασμός
  - B. 2.4 Οι πρώιμες ικανότητες του βρέφους και η σημασία του θηλασμού στην εγκατάσταση της πρωταρχικής σχέσης
  - B. 2.5 Σύνδρομο χρόνιας κόπωσης (burnout) της θηλάζουσας μητέρας
  - B. 2.6 Ο ρόλος της μαίας στην Περιγεννητική ψυχική υγεία

- B. 2.7 Μητρικός Θηλασμός και συγκοίμηση
- B. 2.8 Το ανήσυχο μωρό της θηλάζουσας
- B. 3 Σωματικές αλλαγές στην κύηση και θηλασμό, αποθηλασμός
- B. 3.1 Αύξηση και επαναφορά βάρους μετά την κύηση, ορμονικές αλλαγές, άσκηση, διατροφή, αντισύλληψη, νέα εγκυμοσύνη - Ψυχολογικές επιπτώσεις
- B. 3.2 Ψυχοπαθολογία της μητέρας στην κύηση και τη λοχεία
- B. 3.3 Επιλόχειος κατάθλιψη- κλινικά σημεία, διάγνωση, αντιμετώπιση
- B. 3.4 Αποθηλασμός
- B. 4 Νοσήματα του μαστού και Θηλασμός
- B. 4.1 Υπερφόρτωση στήθους
- B. 4.1 Πόνος της θηλής, ανατομικές ιδιαιτερότητες, τραυματισμός
- B. 4.2 Απόφραξη γαλακτοφόρου πόρου
- B. 4.3 Μαστίτιδα
- B. 4.4 Απόστημα
- B. 4.5 Επεμβάσεις μαστού (μειωτική, αυξητική, καρκίνος μαστού)
- B. 5 Παραγωγή και αποθήκευση μητρικού γάλακτος
- B. 5.1 Υπερπαραγωγή Γάλακτος
- B. 5.2 Ανεπάρκεια Γαλουχίας
- B. 5.2.1 Ορμονικά αίτια, υποπλασία
- B. 5.2.1 Μέτρα υποστήριξης στην ανεπάρκεια γάλακτος- Γαλακταγωγά, φάρμακα, άμεληξη
- B. 5.3 Τράπεζες Γάλακτος
- B. 5.3.1 Ατομική, δοτριών
- B. 5.3.2 Κανόνες λειτουργίας τραπεζών μητρικού γάλακτος
- B. 6 Νοσήματα της μητέρας και θηλασμός
- B. 6.1 Ειδικές Λοιμώξεις της μητέρας και Θηλασμός
- B. 6.1.1 Ηπατίτιδα Β, C, HIV, Έρπητας, CMV, TB
- B. 6.1.2 Συγγενείς λοιμώξεις και Μητρικός Θηλασμός
- B.6.1.3 Λοίμωξη από SARS-CoV-2 και Μητρικός Θηλασμός
- B. 6.1.4 Σύνδρομο μετά Covid: επιπτώσεις στη ζωή του ζεύγους
- B. 6.2 Χρόνια Νοσήματα της Μητέρας
- B. 6.2.1 Νοσήματα αναπνευστικού (Άσθμα), Αυτοάνοσα νοσήματα, Ρευματολογικά νοσήματα (Ρευματοειδής αρθρίτιδα, ΣΕΛ), Κακοήθειες, Συγγενείς καρδιοπάθειες, Νοσήματα ΚΝΣ (Σκλήρυνση κατά πλάκας), Αιματολογικά νοσήματα και Μητρικός Θηλασμός
- B. 6.2.2 Ενδοκρινοπάθειες και Μητρικός Θηλασμός
- B. 6.3 Εμβολιασμός θηλάζουσας μητέρας
- B. 7 Νοσήματα του νεογνού και Μητρικός Θηλασμός
- B. 7.1 Ίκτερος, υπογλυκαιμία, διαταραχές μυϊκού τόνου, διαμαρτίες (Χειλοοσχιστία και Υπερωισχιστία, αγκυλωγλωσσία)
- B. 7.2 Αλλεργία στο γάλα αγελάδος
- B. 7.3 Μητρικός Θηλασμός και προωρότητα
- B. 7.3.1 Ανατομία, φυσιολογία, επιπλοκές
- B. 7.3.2 Ενεργειακές ανάγκες, μέθοδοι σίτισης, πλεονεκτήματα
- B. 7.3.3 Ο ρόλος του Νοσηλευτή στις ΜΕΝΝ στην πρόωθηση και υποστήριξη του Μητρικού Θηλασμού
- B. 7.3.4 Developmental care σε νεογνά που νοσηλεύονται σε ΜΕΝΝ

- B. 7.4 Μητρικός Θηλασμός σε νεογνά σε ΜΕΝΝ
- B. 7.4.1 Αποχωρισμός από το νεογνό που νοσηλεύεται σε ΜΕΝΝ
- B. 7.4.2 Διατήρηση γαλουχίας, τρόποι σίτισης, παρακολούθηση μετά την έξοδο
- B. 7.4.3 Οριακά πρόωρα, εξαιρετικά πρόωρα, IUGR, νεογνά με ειδική νοσηρότητα και Μητρικός Θηλασμός
- B. 7.4.4 Μετάβαση στη γονεϊκότητα και θηλασμός στο περιβάλλον της ΜΕΝΝ- η γονεϊκή προοπτική
- B. 7.5 Θηλασμός σε πολύδυμες κυήσεις
- B. 8 Φαρμακολογία/Χρήση ουσιών και Μητρικός Θηλασμός
- B. 8.1 Φαρμακοδυναμική και Φαρμακοκινητική- Υποδοχείς, Σχέση δόσης φαρμακολογικής απάντησης, απορρόφηση, μεταβολισμός φαρμάκων
- B. 8.2 Ταξινόμηση των φαρμάκων βάσει του κινδύνου χορήγησης
- B. 8.3 Είδη αναλγησίας ανάλογα με το είδος τοκετού και Μητρικός Θηλασμός
- B. 8.3.1 Είδη αναλγησίας κατά τη διάρκεια του κοιλιακού τοκετού και τη λοχεία και Μητρικός Θηλασμός
- B. 8.3.2 Είδη αναλγησίας κατά τη διάρκεια της καισαρικής τομής και τη λοχεία και Μητρικός Θηλασμός
- B. 8.4 Φάρμακα που συχνά συνταγογραφούνται κατά τον θηλασμό Αναλγητικά, αντιβιοτικά, ΜΣΑ, ψυχοτρόπα, αντιεπιληπτικά
- B. 8.5 Φάρμακα/Βότανα που συχνά λαμβάνονται χωρίς ιατρική συνταγή
- B. 8.6 Ιστοσελίδες για χορήγηση φαρμάκων με το ΜΘ
- B. 8.7 Φάρμακα απαγορευτικά για Μητρικό Θηλασμό
- B. 8.8 Χρήση ουσιών στο Μητρικό Θηλασμό
- B. 8.8.1 Κάπνισμα
- B. 8.8.2 Αλκοόλ
- B. 8.8.3 Εθιστικές ουσίες
- B. 8.8.4 Εθιστικές ουσίες- Παρενέργειες μητέρας-νεογνού, ψυχολογική προσέγγιση της μητέρας χρήστριας-δομές, εκπαίδευση προσωπικού, φάρμακα απεξάρτησης, σύνδρομο στέρησης- αντιμετώπιση
- B. 8.8.5 Το νεογνό της μητέρας χρήστριας
- B. 9 Επιδημιολογία
- B. 9.1 Εισαγωγή στην Επιδημιολογία -Είδη Επιδημιολογικών μελετών
- B. 9.2 Βασικές αρχές και έννοιες
- B. 9.3 Πηγές στοιχείων. Δείκτες νοσηρότητας και θνησιμότητας
- B. 9.4 Περιγραφική Επιδημιολογία: Χαρακτηριστικά προσώπου, τόπου, χρόνου
- B. 9.5 Πραγμάτωση μιας περιγραφικής επιδημιολογικής έρευνας
- B. 9.6 Αιτιολογία και ταξινόμηση στην Ιατρική στοιχείων- Διαμόρφωση και έλεγχος αιτιολογικών υποθέσεων
- B. 9.7 Μελέτες παρατήρησης: Προοπτικές έρευνες, Αναδρομικές έρευνες
- B. 9.8 Παρεμβατικές μελέτες- Αξιολόγηση θεραπευτικών μέτρων: Κλινικές μελέτες
- B. 9.9 Προσυμπτωματικός έλεγχος
- B. 9.10 Επιδημιολογία λοιμωδών νοσημάτων. Επιδημικές εκρήξεις
- B. 9.11 Εφαρμογές πληροφορικής
- Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ
- Γ. 1 Διατροφή βρέφους με στερεές τροφές και Μητρικός Θηλασμός
- Γ. 1.1 Κατευθυντήριες Οδηγίες για εισαγωγή στερεών τροφών
- Γ. 1.2 Σωματική αύξηση και Μητρικός Θηλασμός- Αναπληρωματική αύξηση προώρων και βρεφών με νοσηρότητα
- Γ. 1.3 Συμπληρωματική χορήγηση βιταμινών και ιχνοστοιχείων στο παιδί κατά τη γαλουχία και τη σίτιση
- Γ. 2 Μητρικός Θηλασμός και γυναικολογική υγεία
- Γ. 2.1 Μητρικός Θηλασμός και αντισύλληψη
- Γ. 2.1.1 Φαρμακευτική, Ορμονική, Μη ορμονική
- Γ. 2.2 Μητρικός Θηλασμός και γυναικολογική νοσηρότητα
- Γ. 2.2.1 Κακοήθειες γεννητικού συστήματος/μαστών, διαταραχές εμμηνορυσιακού κύκλου, νοσήματα γυναικολογικής ενδοκρινολογίας
- Γ. 2.3 Μητρικός Θηλασμός και υπογονιμότητα
- Γ. 3 Μητρικός Θηλασμός και βραχυ- μακροπρόθεσμη νοσηρότητα
- Γ. 3.1 Η επίδραση της διατροφής με μητρικό γάλα στη νεογνική νοσηρότητα
- Γ. 3.2 Η επίδραση της διατροφής με μητρικό γάλα στην παιδιατρική νοσηρότητα
- Γ. 3.3 Η επίδραση της διατροφής με μητρικό γάλα στη μακροπρόθεσμη νοσηρότητα του ενηλίκου
- Γ. 3.4 Τα πλεονεκτήματα του Μητρικού Θηλασμού για τη μητέρα στην κύηση, την αναπαραγωγική ηλικία και την εμμηνόπαυση: βραχυ- και μακροπρόθεσμη νοσηρότητα
- Γ. 4 Γονεϊκότητα και Μητρικός Θηλασμός
- Γ. 4.1 Ο ρόλος του πατέρα στον τοκετό, στο Μητρικό Θηλασμό και στον αποθηλασμό
- Γ. 4.2 Ο ρόλος της οικογένειας στη στήριξη της μητέρας που θηλάζει
- Γ. 4.3 Γονεϊκότητα - ενσυναίσθηση και γονεϊκό στρες
- Γ. 4.4 Γονεϊκότητα και γονεϊκό στρες σε οικογένειες με παιδιά με χρόνια νοσήματα και αναπηρίες
- Γ. 4.5 Ενδυνάμωση του γονεϊκού ρόλου
- Γ. 4.6 Επίδραση του πένθους κατά την κύηση και τη λοχεία στο βρέφος και στο μητρικό θηλασμό
- Γ. 4.7 Σεξουαλικότητα και Μητρικός Θηλασμός - δυναμική του ζεύγους πριν τη σύλληψη, κατά την κύηση και μετά τον τοκετό
- Γ. 4.8 Η επίδραση των οικογενειακών μοντέλων στον Μητρικό Θηλασμό- παραδοσιακή- πυρηνική οικογένεια, μονογονεϊκή οικογένεια (γέννηση εκτός γάμου, διαζύγιο), θετή οικογένεια, παρένθετη μητέρα
- Γ. 4.9 Η συμβολή της Νευροαναπτυξιακής Φροντίδας με επίκεντρο την οικογένεια (Family Centered Developmental Care) στην προαγωγή του Μητρικού Θηλασμού
- Γ. 5 Έρευνα στον Μητρικό Θηλασμό
- Γ. 5.1 Κλινικές μελέτες (τυχαίοποιημένες, μελέτες παρατήρησης)
- Γ. 5.2 Πειραματικές μελέτες
- Γ. 5.3 Μελέτες αποστελεσματικότητας (effectiveness versus efficacy)
- Γ. 5.4 Βασικές αρχές ποσοτικής και ποιοτικής έρευνας

- Γ. 5.4.1 Οντολογία
  - Γ. 5.4.2 Επιστημολογία
  - Γ. 5.4.3 Μεθοδολογία
  - Γ. 5.5 Μαθήματα εκπόνησης και συγγραφής διπλωματικής εργασίας
  - Γ. 6 Ο Μητρικός Θηλασμός στην κοινωνία
  - Γ. 6.1 Κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις Μητρικού Θηλασμού
    - Γ. 6.1.1 Αειφόρος ανάπτυξη και Μητρικός Θηλασμός
    - Γ. 6.1.2 Μητρικός Θηλασμός σε περιόδους κρίσης
    - Γ. 6.1.3 Οικονομική συμβολή του Μητρικού Θηλασμού
    - Γ. 6.1.4 Μητρικός Θηλασμός και επιστροφή στην εργασία
  - Γ. 6.2 Δημόσιος Μητρικός Θηλασμός
  - Γ. 6.3 Νομικό πλαίσιο Μητρικού Θηλασμού στην Ελλάδα και Πανευρωπαϊκά
  - Γ. 6.4 Επικοινωνία και Μητρικός Θηλασμός
    - Γ. 6.4.1 Ο ρόλος των ΜΜΕ στην προαγωγή του Μητρικού Θηλασμού
    - Γ. 6.4.2 Επικοινωνιακές δεξιότητες
    - Γ. 6.4.3 Εκπαίδευση επαγγελματιών υγείας στο Μητρικό Θηλασμό
  - Γ. 7 Κλινικά Φροντιστήρια - Σεμινάρια Μητρικού Θηλασμού
    - Γ. 7.1 Φιλικό προς τα Βρέφη Νοσοκομείο
      - Γ. 7.1.1 Τα 10 βήματα για επιτυχή θηλασμό στην πράξη
      - Γ. 7.1.2 Προ του τοκετού συμβουλευτική γονέων για την πολιτική του Φιλικού προς τα Βρέφη Νοσοκομείου
    - Γ. 7.2 Κλινικά Φροντιστήρια: Σεμινάρια σε προπλάσματα νεογνών και νοσηλευόμενα ζεύγη μητέρων- νεογνών
      - Γ. 7.2.1 Έναρξη και εδραίωση της γαλουχίας
      - Γ. 7.2.2 Επαφή δέρμα με δέρμα (skin to skin)- στο Χειρουργείο, Αίθουσα Τοκετών, Μονάδα Εντατικής Νοσηλείας, Δωμάτιο
      - Γ. 7.2.3 Συνδιαμονή (rooming-in)
      - Γ. 7.2.4 Πρόσφυση στον μαστό και θέσεις θηλασμού
      - Γ. 7.2.5 Προβλήματα τεχνικής και θηλασμού. Αντιμετώπιση
      - Γ. 7.2.6 Σημάδια πείνας του νεογνού και συχνότητα γευμάτων, παρακολούθηση- αξιολόγηση βρέφους και εργαλεία αξιολόγησης του Θηλασμού (έντυπο διατροφής)
      - Γ. 7.2.7 Άμελξη
    - Γ. 7.3 Εξοπλισμός για την υποστήριξη του Μητρικού Θηλασμού και επεξεργασία μητρικού γάλακτος
      - Γ. 7.3.1 Εξοπλισμός υποστήριξης και διατήρησης της γαλακτοφορίας- θήλαστρα
      - Γ. 7.3.2 Ειδικές συσκευές σίτισης (ειδικές θηλές για παιδιά με ανατομικές ιδιαιτερότητες, softcup, babycup, finger feeder, SNS, σύριγγα σίτισης)
      - Γ. 7.3.3 Τράπεζα Γάλακτος ατομική και νοσοκομειακή
      - Γ. 7.3.4 Αναλυτής περιεκτικότητας μητρικού γάλακτος
      - Γ. 7.3.5 Συλλογή, αποστείρωση, αποθήκευση, απόψυξη μητρικού γάλακτος
- Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ
- Εκπόνηση και συγγραφή διπλωματικής εργασίας
- Το αντικείμενο της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας μπορεί να έχει ερευνητικό χαρακτήρα και να είναι πρωτότυπο ή να αποτελεί εργασία ανασκόπησης. Η γλώσσα συγγραφής της μεταπτυχιακής διπλωματικής

εργασίας μπορεί να είναι η ελληνική ή η αγγλική. Η εκπόνηση της διπλωματικής εργασίας αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την απόκτηση του μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών από τους φοιτητές του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) «Μητρικός Θηλασμός και Γονεϊκότητα». Η επιλογή του θέματος, η συλλογή των στοιχείων, η μεθοδολογία, η συγγραφή και η παρουσίαση της διπλωματικής είναι καθαρά ευθύνη του μεταπτυχιακού φοιτητή και ο φόρτος εργασίας συνυπολογίζεται στον χρόνο και τις πιστωτικές μονάδες εκπόνησης της διπλωματικής του εργασίας.

Α. Επιλογή Θέματος

Κάθε φοιτητής υποχρεούται να επιλέξει θέμα διπλωματικής εργασίας μετά από συνεννόηση και εντός χρονικού διαστήματος που καθορίζεται από τη Σ.Ε. Για την επιλογή του θέματος οι φοιτητές πρέπει να φροντίσουν να διαθέσουν επαρκή χρόνο και θα πρέπει να βεβαιώνονται μεταξύ άλλων ότι δεν έχει γίνει παρόμοια έρευνα από πολλούς άλλους φοιτητές στο παρελθόν, διότι στην περίπτωση αυτή η διπλωματική στερείται πρωτοτυπίας και άρα δεν μπορεί να γίνει αποδεκτή. Επίσης, οι φοιτητές θα πρέπει να βεβαιώνονται ότι ο σκοπός της έρευνας θα πρέπει να επιτευχθεί μέσα στο χρονικό όριο που τίθεται από τον κανονισμό του ΠΜΣ για τις διπλωματικές εργασίες. Εφόσον με βάση τα παραπάνω διαπιστωθεί η δυνατότητα διεκπεραίωσης της συγκεκριμένης διπλωματικής εργασίας, ο φοιτητής οφείλει να καταγράψει με σαφήνεια τον τίτλο και το πρωτόκολλό της.

Κάθε πρωτόκολλο ακολουθεί τις βασικές αρχές σύνταξης ερευνητικού πρωτοκόλλου και θα πρέπει να αποτελείται από τις ενότητες: Αρχική σελίδα-Τίτλος, Εισαγωγή, Σκοπός, Υλικό και Μέθοδος, Αναμενόμενα Αποτελέσματα, Βιβλιογραφία. Ακολουθώντας, ορίζονται τα τρία μέλη της Συμβουλευτικής Επιτροπής και το θέμα αποστέλλεται για τελική έγκριση. Σε όλη τη διάρκεια εκπόνησης της διπλωματικής εργασίας πρέπει να υπάρχει συνεργασία των φοιτητών με τον επιβλέποντα και τα άλλα δύο μέλη της Τριμελούς Επιτροπής.

Β. Περιεχόμενο διπλωματικής εργασίας - Ερευνητικές εργασίες

Στις εργασίες αυτές η έμφαση δίδεται στο ερευνητικό μέρος, στη μεθοδολογία συλλογής των στοιχείων και στη σωστή χρήση των στατιστικών δοκιμασιών ανάλυσης των δεδομένων. Θα γίνεται κριτική αξιολόγηση του σχεδιασμού της έρευνας και της συλλογής των στοιχείων. Οι στατιστικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται θα πρέπει να επεξηγούνται πλήρως. Εργασίες που περιλαμβάνουν αποκλειστικά περιγραφική στατιστική δεν μπορούν να είναι αποδεκτές. Ανάλυση δεδομένων με νέες, μη ευρέως διαδεδομένες τεχνικές (π.χ. bootstrap, Bayesian, nonparametric κ.λπ.) είναι αποδεκτές, αν ενδείκνυται η χρήση τους, αλλά θα πρέπει να παρουσιάζεται η μέθοδος, δηλαδή να φαίνεται η κατανόηση της μεθόδου και όχι να γίνεται απλή χρήση του προγράμματος ή πακέτου.

Εργασίες ανασκόπησης

Στις εργασίες αυτές, ο υποψήφιος προβαίνει σε εκτεταμένη ανασκόπηση του θέματός του δίνοντας έμφαση σε θέματα που παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τις

επιστήμες υγείας. Μπορεί να έχει τη μορφή συνδετικής εργασίας στην οποία συνδυάζονται τα αποτελέσματα διαφόρων δημοσιεύσεων για την παραγωγή μιας ολοκληρωμένης παρουσίασης συγκεκριμένου θέματος. Δεν γίνονται αποδεκτές εργασίες οι οποίες κάνουν παρουσίαση των αποτελεσμάτων ενός (ή μικρού αριθμού) άρθρων χωρίς να προβαίνουν σε κριτική ανάλυση αυτών και σε διαμόρφωση μιας ολοκληρωμένης μελέτης της περιοχής (ή του προβλήματος) στην οποία αναφέρεται το υπό μελέτη θέμα.

Γ. Μορφή

Η διπλωματική θα πρέπει να πληροί τους βασικούς κανόνες παρουσίασης ενός επιστημονικού άρθρου.

- Ο τίτλος να έχει σχέση με το περιεχόμενο, να μην πλατειάζει και να αποφεύγεται η χρήση ρημάτων.

- Να έχει περίληψη στην ελληνική και την αγγλική γλώσσα.

- Να έχει εισαγωγή, όπου εκτός από εισαγωγικά στοιχεία για το προς ανάπτυξη θέμα θα αναφέρει τον σκοπό της διπλωματικής εργασίας, όπως επίσης περιληπτικά θα περιγράφει τα κεφάλαια που αναπτύσσονται.

- Να έχει πλήρεις και σωστές βιβλιογραφικές αναφορές στο κείμενο, και να αναφέρονται και οι σελίδες των περιοδικών από όπου λήφθηκαν πληροφορίες.

- Οι βιβλιογραφικές αναφορές να αναφέρονται στο τέλος της διπλωματικής εργασίας - και όχι στο τέλος κάθε κεφαλαίου - κατά προτίμηση με σύστημα Vancouver.

- Στον τίτλο της διπλωματικής εργασίας, στις κεφαλίδες και υποκεφαλίδες δεν θα πρέπει να χρησιμοποιούνται συντομογραφίες και όταν για πρώτη φορά εμφανίζονται στο κείμενο (πρέπει να επεξηγούνται).

- Δεν θα πρέπει να δίνει την εντύπωση ενός βιαστικά ή πρόχειρα γραμμένου κειμένου.

Οι φοιτητές θα πρέπει να χρησιμοποιούν απλή και κατανοητή γλώσσα. Γί' αυτόν τον λόγο απαιτείται προσοχή στη συγγραφή και επάλληλες αναθεωρήσεις του κειμένου. Μια επιστημονική εργασία μπορεί να στηρίζεται σε στοιχεία που αφορούν είτε σε ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα, είτε σε δεδομένα που αφορούν στη λειτουργία οργανισμών, είτε στην αναφορά περιοχών, τοποθεσιών ή χαρακτηριστικών που μπορούν εύκολα να αποκαλύψουν την ταυτότητα των υποκειμένων της έρευνας, ιδιαίτερα όταν πρόκειται για ιδιαίτερα ευαίσθητο θέμα (π.χ. της κατάστασης της υγείας ασθενών). Σε κάθε περίπτωση, πρέπει να εξασφαλίζεται η έγγραφη έγκριση διεξαγωγής της μελέτης (όπως προβλέπεται από τους διεθνείς κανόνες ερευνητικής δεοντολογίας) και συγκατάθεση των εν λόγω υποκειμένων της έρευνας, αλλά και να διασφαλίζεται, όπου χρειάζεται, η εμπιστευτικότητα με την κωδικοποίηση των δεδομένων, έτσι ώστε να μην επιτρέπεται στον αναγνώστη της εργασίας να αναδομήσει ευαίσθητα ή/και εμπιστευτικά στοιχεία. Η εργασία πρέπει να περιέχει βιβλιογραφικές αναφορές, οι οποίες χρησιμοποιούνται προκειμένου να αποδοθεί ένα επιχειρήμα, μια θεωρία, ένα εμπειρικό εύρημα κ.ά. στον συγγραφέα (ή στους συγγραφείς) από τον οποίο το «δανειστήκαμε». Αν υιοθετηθεί το σύστημα βιβλιογραφικών αναφορών του Harvard, τότε οι αναφορές στο κείμενο γίνονται με τη χρήση των επιθέτων των

συγγραφέων, του έτους δημοσίευσης και πιθανόν της σελίδας όπου αναφερόμαστε όταν πρόκειται για βιβλίο (π.χ. Ο O'Brien (2002) διατύπωσε τη θεωρία...). Στο σύστημα αυτό κατόπιν γράφεται στο τέλος της εργασίας η βιβλιογραφία αλφαβητικά, χωρίς αρίθμηση των πηγών. Αντίθετα, σύμφωνα με το σύστημα Vancouver οι πηγές στο κείμενο αναφέρονται απλά με έναν αύξοντα αριθμό σε αγκύλες με τη μορφή εκθέτη (π.χ. Στη Γαλλία έχουν αντίθετα βρεθεί αντιοικονομίες κλίμακας [1]. ή Στη Γαλλία έχουν αντίθετα βρεθεί αντιοικονομίες κλίμακας 1). Στη συνέχεια, στο τέλος του επιστημονικού κειμένου αναγράφονται οι βιβλιογραφικές αυτές πηγές αριθμημένες με τη σειρά που αναφέρονταν προηγουμένως στο κυρίως κείμενο.

Είναι πολύ σημαντικό να τονιστεί ότι καθώς κάθε έρευνα διέπεται από αυστηρούς δεοντολογικούς κανόνες, τα ερευνητικά δεδομένα μπορεί να αναζητηθούν ανά πάσα στιγμή τόσο από τη ΣΕ όσο και από την Ιατρική Επιθεώρηση στην οποία έχει υποβληθεί το άρθρο. Σημειώνεται ότι βάσει αυτών των κανόνων, κάθε Ιατρική Επιθεώρηση έχει δικαίωμα να ζητήσει από τους συγγραφείς τα δεδομένα στα οποία βασίστηκε η μελέτη έως και 5 χρόνια μετά τη δημοσίευση του άρθρου, γεγονός που επιβάλλει την απόλυτη λεπτομέρεια και τυπικότητα εκ μέρους των φοιτητών.

Δ. Διαδικασία υποβολής και παρουσίασης της διπλωματικής εργασίας

Εφόσον τα μέλη της τριμελούς επιτροπής συμφωνήσουν ότι η διπλωματική εργασία μπορεί να υποστηριχτεί δίνουν την έγκριση στον φοιτητή. Πριν από την παρουσίαση, ο φοιτητής πρέπει να παραδίδει τρία ανάτυπα, σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή στα μέλη της Τριμελούς Επιτροπής του. Η παρουσίαση γίνεται σε PowerPoint και η διάρκειά της είναι περίπου 7 λεπτά (5 λεπτά παρουσίαση και 2 λεπτά ερωτήσεις). Οι διαφάνειες που παρουσιάζονται θα πρέπει να είναι διαμορφωμένες για την παρουσίαση και να μην αποτελούν κατευθείαν αναπαραγωγή των σελίδων της διπλωματικής εργασίας. Την παρουσίαση της διπλωματικής εργασίας μπορούν να την παρακολουθήσουν όλοι οι μεταπτυχιακοί φοιτητές εφόσον το επιθυμούν.

Για να εγκριθεί η εργασία ο φοιτητής οφείλει να την υποστηρίξει ενώπιον της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής. Οι διπλωματικές εργασίες, όπως και τα μαθήματα, εξετάζονται κατά τη διάρκεια των εξεταστικών περιόδων. Μετά το πέρας της υποστήριξης της διπλωματικής εργασίας από τον μεταπτυχιακό φοιτητή, η τριμελής επιτροπή αξιολογεί και βαθμολογεί με κλίμακα 0-10.

Οι μεταπτυχιακές διπλωματικές εργασίες εφόσον εγκριθούν από την εξεταστική επιτροπή, αναρτώνται υποχρεωτικά στον διαδικτυακό τόπο της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ. Επίσης, γίνεται ηλεκτρονική κατάθεση της διπλωματικής εργασίας στο Ψηφιακό Αποθετήριο «ΠΕΡΓΑΜΟΣ», σύμφωνα με τις αποφάσεις της Συγκλήτου του ΕΚΠΑ.

Άρθρο 7 ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Η οργάνωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας του Π.Μ.Σ. δύναται να πραγματοποιείται και με τη χρήση μεθόδων σύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης.

Η οργάνωση μαθημάτων και λοιπών εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων με τη χρήση μεθόδων σύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης αφορά σε μαθήματα και εκπαιδευτικές δραστηριότητες που από τη φύση τους δύναται να υποστηριχθούν με τη χρήση μεθόδων εξ αποστάσεως εκπαίδευσης και δεν εμπεριέχουν πρακτική, εργαστηριακή ή κλινική εξάσκηση των φοιτητών/τριών, που για τη διεξαγωγή τους απαιτείται η συμμετοχή των φοιτητών/τριών με φυσική παρουσία.

Υπεύθυνη για την υποστήριξη της εξ αποστάσεως εκπαιδευτικής διαδικασίας, όπως και για τα ζητήματα σχετικά με την προστασία των προσωπικών δεδομένων είναι η Μονάδα Ψηφιακής Διακυβέρνησης του ΕΚΠΑ.

Το ΕΚΠΑ τηρεί ηλεκτρονική πλατφόρμα προσβάσιμη και σε άτομα με αναπηρία, μέσω της οποίας παρέχονται υπηρεσίες ασύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. Στην ηλεκτρονική πλατφόρμα δύναται να αναρτάται εκπαιδευτικό υλικό ανά μάθημα, το οποίο δύναται να περιλαμβάνει σημειώσεις, παρουσιάσεις, ασκήσεις, ενδεικτικές λύσεις αυτών, καθώς και βιντεοσκοπημένες διαλέξεις, εφόσον τηρείται η κείμενη νομοθεσία περί προστασίας προσωπικών δεδομένων. Το πάσης φύσεως εκπαιδευτικό υλικό παρέχεται αποκλειστικά για εκπαιδευτική χρήση των φοιτητών και προστατεύεται από τον ν. 2121/1993 (Α' 25), εφόσον πληρούνται οι σχετικές προϋποθέσεις.

Άρθρο 8 ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ

8.1 Το εκπαιδευτικό έργο κάθε ακαδημαϊκού έτους δι-
αρθρώνεται σε δύο εξάμηνα σπουδών, το χειμερινό και το
εαρινό, έκαστο εκ των οποίων περιλαμβάνει τουλά-
χιστον δεκατρείς (13) εβδομάδες διδασκαλίας και τρεις
(3) εβδομάδες εξετάσεων. Τα μαθήματα του χειμερινού
και εαρινού εξαμήνου εξετάζονται επαναληπτικώς κατά
την περίοδο του Σεπτεμβρίου.

8.2 Σε περίπτωση κωλύματος διεξαγωγής μαθήματος
προβλέπεται η αναπλήρωσή του. Η ημερομηνία και η
ώρα αναπλήρωσης αναρτώνται στην ιστοσελίδα του
Π.Μ.Σ.

8.3 Η παρακολούθηση των μαθημάτων, όπως και των
κλινικών φροντιστηρίων είναι υποχρεωτική. Ένας με-
ταπτυχιακός φοιτητής/τρια θεωρείται ότι έχει παρακο-
λουθήσει κάποιο μάθημα (και επομένως έχει δικαίωμα
συμμετοχής στις εξετάσεις) μόνο αν έχει παρακολουθή-
σει τουλάχιστον το 80% των ωρών του μαθήματος. Σε
αντίθετη περίπτωση, ο μεταπτυχιακός φοιτητής/τρια
υποχρεούται να παρακολουθήσει εκ νέου το μάθημα
κατά το επόμενο ακαδημαϊκό έτος. Σε περίπτωση που
το ποσοστό απουσιών φοιτητή/τρια ξεπερνά το 20% στο
σύνολο των μαθημάτων, τίθεται θέμα διαγραφής του. Το
εν λόγω θέμα εξετάζεται από τη Σ.Ε., η οποία γνωμοδοτεί
σχετικά στη Συνέλευση της Ιατρικής Σχολής του Ε.Κ.Π.Α.

8.4 Η αξιολόγηση των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών

και η επίδοσή τους στα μαθήματα που υποχρεούνται να
παρακολουθήσουν στο πλαίσιο του Π.Μ.Σ. πραγματοποι-
είται στο τέλος κάθε εξαμήνου με γραπτές ή προφορικές
εξετάσεις ή με εκπόνηση εργασιών καθ' όλη τη διάρκεια
του εξαμήνου ή και να στηριχθεί σε ενδιάμεσες εξετά-
σεις προόδου, γραπτές εργασίες, κλινικές ασκήσεις ή
και να εφαρμόσει συνδυασμό όλων των παραπάνω. Ο
τρόπος αξιολόγησης ορίζεται από τον/ην διδάσκοντα/
ουσα του κάθε μαθήματος. Κατά τη διεξαγωγή γραπτών
ή προφορικών εξετάσεων, ως μεθόδων αξιολόγησης,
εξασφαλίζεται υποχρεωτικά το αδιάβλητο της διαδι-
κασίας. Η βαθμολόγηση γίνεται στην κλίμακα 1-10. Τα
αποτελέσματα των εξετάσεων ανακοινώνονται από
τον διδάσκοντα και αποστέλλονται στη Γραμματεία του
ΠΜΣ και του Τμήματος μέσα σε τέσσερις (4) εβδομάδες
το αργότερο από την εξέταση του μαθήματος. Σε περί-
πτωση που κατ' επανάληψη σημειώνεται υπέρβαση του
ανωτέρω ορίου από διδάσκοντα/ουσα, ο/η Διευθυντής/
ντρια του Π.Μ.Σ. ενημερώνει σχετικά τη Συνέλευση της
Ιατρικής Σχολής του Ε.Κ.Π.Α.

8.5 Το ποσοστό συμμετοχής των κλινικών φροντιστη-
ρίων, εργασιών και σεμιναρίων στον τελικό βαθμό του
κάθε μαθήματος καθορίζεται για κάθε μάθημα ξεχω-
ριστά, έπειτα από εισήγηση του/ης διδάσκοντα/ουσας
κάθε μαθήματος και αναγράφεται στον Οδηγό Σπουδών
του Π.Μ.Σ.

8.6 Για την αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών ή συνθη-
κών που ανάγονται σε λόγους ανωτέρας βίας δύναται
να εφαρμόζονται εναλλακτικές μέθοδοι αξιολόγησης,
όπως η διεξαγωγή γραπτών ή προφορικών εξετάσεων
με τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων, υπό την προϋπόθε-
ση ότι εξασφαλίζεται το αδιάβλητο της διαδικασίας της
αξιολόγησης.

8.7 Δύναται να εφαρμόζονται εναλλακτικές μέθοδοι
για την αξιολόγηση φοιτητών/τριών με αναπηρία και
ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες μετά από απόφαση της
Σ.Ε και εισήγηση της επιτροπής ΑμεΑ του Τμήματος και
λαμβάνοντας υπόψη τις σχετικές οδηγίες της Μονάδας
Προσβασιμότητας Φοιτητών με αναπηρία.

8.8 Η αξιολόγηση των φοιτητών/τριών των προγραμ-
μάτων σπουδών δεύτερου κύκλου που οργανώνονται
με μεθόδους εξ αποστάσεως εκπαίδευσης δύναται να
πραγματοποιείται με εξ αποστάσεως εξετάσεις, υπό την
προϋπόθεση ότι εξασφαλίζεται το αδιάβλητο της διαδι-
κασίας της αξιολόγησης.

8.9 Στις περιπτώσεις ασθένειας ή ανάρρωσης από βα-
ριά ασθένεια συνιστάται ο/η διδάσκων/ουσα να διευκο-
λύνει, με όποιον τρόπο θεωρεί ο/η ίδιος/α πρόσφορο,
τον/την φοιτητή/τρια (π.χ. προφορική εξ αποστάσεως
εξέταση). Κατά τις προφορικές εξετάσεις ο/η διδάσκων/
ουσα εξασφαλίζει ότι δεν θα παρευρίσκεται μόνος του/
της με τον/την εξεταζόμενο/η φοιτητή/τρια.

8.10 Μαθήματα στα οποία κάποιος δεν έλαβε προβι-
βάσιμο βαθμό, οφείλει να τα επαναλάβει. Ωστόσο το
εργαστήριο ή η άσκηση που βαθμολογείται αυτοτελώς,
κατοχυρώνεται και δεν επαναλαμβάνεται, εφόσον η πα-
ρακολούθηση αυτών κρίθηκε επιτυχής.

8.11 Διόρθωση βαθμού επιτρέπεται, εφόσον έχει εμφι-
λοχωρήσει προφανής παραδρομή ή αθροιστικό σφάλμα,

ύστερα από έγγραφο του/της αρμόδιου διδάσκοντα/ουσας και απόφαση της Συνέλευσης της Ιατρικής Σχολής.

8.12 Αν ο φοιτητής/τρια αποτύχει περισσότερες από τρεις (3) φορές στο ίδιο μάθημα, ακολουθείται η διαδικασία που ορίζει η ισχύουσα νομοθεσία.

8.13 Τα γραπτά φυλάσσονται υποχρεωτικά και με επιμέλεια του υπεύθυνου του μαθήματος για δύο (2) χρόνια. Μετά την πάροδο του χρόνου αυτού τα γραπτά παύουν να έχουν ισχύ και με ευθύνη της Συνέλευσης της Ιατρικής Σχολής συντάσσεται σχετικό πρακτικό και καταστρέφονται - εκτός αν εκκρεμεί σχετική ποινική, πειθαρχική ή οποιαδήποτε άλλη διοικητική διαδικασία.

8.14 Για τον υπολογισμό του βαθμού του τίτλου σπουδών λαμβάνεται υπόψη η βαρύτητα που έχει κάθε μάθημα στο πρόγραμμα σπουδών και η οποία εκφράζεται με τον αριθμό των πιστωτικών μονάδων (ECTS). Ο αριθμός των πιστωτικών μονάδων (ECTS) του μαθήματος αποτελεί ταυτόχρονα και τον συντελεστή βαρύτητας αυτού του μαθήματος. Για τον υπολογισμό του βαθμού του τίτλου σπουδών πολλαπλασιάζεται ο βαθμός κάθε μαθήματος με τον αντίστοιχο αριθμό των πιστωτικών μονάδων (του μαθήματος) και το συνολικό άθροισμα των επιμέρους γινομένων διαιρείται με το σύνολο των πιστωτικών μονάδων που απαιτούνται για την απόκτηση του τίτλου. Ο υπολογισμός αυτός εκφράζεται με τον ακόλουθο μαθηματικό τύπο:

$$\text{Βαθμός πτυχίου/διπλώματος} = (\sum_{k=1}^N \text{BM}_k \cdot \text{ΠΜ}_k) / \Sigma\text{ΠΜ}$$

όπου:

N= αριθμός μαθημάτων που απαιτούνται για τη λήψη του αντίστοιχου τίτλου σπουδών

BM_k= βαθμός του μαθήματος k

ΠΜ_k = πιστωτικές μονάδες του μαθήματος k

ΣΠΜ = σύνολο πιστωτικών μονάδων για τη λήψη του αντίστοιχου τίτλου σπουδών

Για την απόκτηση Δ.Μ.Σ. κάθε μεταπτυχιακός/η φοιτητής/τρια οφείλει να παρακολουθήσει και να εξεταστεί επιτυχώς στο σύνολο των υποχρεωτικών και τον απαιτούμενο αριθμό των επιλεγόμενων από τα προσφερόμενα μαθήματα του Π.Μ.Σ. και να εκπονήσει μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία, συγκεντρώνοντας έτσι εκατόν είκοσι (120) ECTS.

Άρθρο 9

ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

9.1 Η ανάθεση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας (ΜΔΕ) γίνεται μετά την παρακολούθηση όλων των μαθημάτων του προγράμματος σπουδών και την επιτυχή εξέταση σε αυτά.

9.2 Η ΜΔΕ πρέπει να είναι ατομική, πρωτότυπη, να έχει ερευνητικό χαρακτήρα και να συντάσσεται σύμφωνα με τις οδηγίες συγγραφής που είναι αναρτημένες στην ιστοσελίδα του κάθε Π.Μ.Σ.

9.3 Ύστερα από αίτηση του/της υποψηφίου/ας στην οποία αναγράφεται ο προτεινόμενος τίτλος της διπλωματικής εργασίας, ο/η επιβλέπων/ουσα και επισυνάπτεται περίληψη της προτεινόμενης εργασίας, η Συνέλευση της Ιατρικής Σχολής ορίζει τον/την επιβλέποντα/ουσα αυτής και συγκροτεί την τριμελή εξεταστική επιτροπή για την

έγκριση της εργασίας, ένα από τα μέλη της οποίας είναι και ο/η επιβλέπων/ουσα. Η γλώσσα συγγραφής της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας μπορεί να είναι η αγγλική ή η ελληνική και ορίζεται μαζί με τον ορισμό του θέματος.

9.4 Ο τίτλος της εργασίας μπορεί να οριστικοποιηθεί κατόπιν αίτησης του/ης φοιτητή/τριας και σύμφωνης γνώμης του/ης επιβλέποντος/ουσας προς τη Συντονιστική Επιτροπή του Π.Μ.Σ. Στην αίτηση πρέπει να υπάρχει και συνοπτική δικαιολόγηση της αλλαγής.

9.5 Για να εγκριθεί η εργασία ο/η φοιτητής/τρια οφείλει να την υποστηρίξει ενώπιον της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής.

9.6 Ο/Η Επιβλέπων/ουσα και τα μέλη της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας ορίζονται από τις κατωτέρω κατηγορίες που έχουν αναλάβει διδακτικό έργο στο Π.Μ.Σ.:

α) μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.), Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.), Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.Δι.Π.) και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.) της Ιατρικής Σχολής ή άλλων Τμημάτων του ΕΚΠΑ ή άλλου Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) ή Ανώτατου Στρατιωτικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Σ.Ε.Ι.), με πρόσθετη απασχόληση πέραν των νόμιμων υποχρεώσεών τους, αν το Π.Μ.Σ. έχει τέλη φοίτησης,

β) ομότιμοι Καθηγητές ή αφυπηρετήσαντα μέλη Δ.Ε.Π. της Ιατρικής Σχολής ή άλλων Τμημάτων του ΕΚΠΑ ή άλλου Α.Ε.Ι.,

γ) συνεργαζόμενοι καθηγητές,

δ) εντεταλμένοι διδάσκοντες,

ε) επισκέπτες καθηγητές ή επισκέπτες ερευνητές,

στ) ερευνητές και ειδικοί λειτουργικοί επιστήμονες ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α' 258) ή λοιπών ερευνητικών κέντρων και ινστιτούτων της ημεδαπής ή αλλοδαπής.

Με απόφαση της Συντονιστικής Επιτροπής δύναται να ανατίθεται η επίβλεψη διπλωματικών εργασιών και σε μέλη Δ.Ε.Π., Ε.Ε.Π., Ε.Τ.Ε.Π. και Ε.Δι.Π. της Ιατρικής Σχολής, που δεν έχουν αναλάβει διδακτικό έργο στο Π.Μ.Σ.

9.7 Οι μεταπτυχιακές διπλωματικές εργασίες εφόσον εγκριθούν από την εξεταστική επιτροπή, αναρτώνται υποχρεωτικά στο Ψηφιακό Αποθετήριο "ΠΕΡΓΑΜΟΣ", σύμφωνα με τις αποφάσεις της Συγκλήτου του ΕΚΠΑ.

9.8 Εφόσον η Μ.Δ.Ε. περιέχει πρωτότυπα αποτελέσματα μη δημοσιευμένα, δύναται, κατόπιν αιτήσεως του/της επιβλέποντος/ουσας, η οποία συνοπογράφεται από τον/την μεταπτυχιακό φοιτητή/τρια, να δημοσιευθούν στην ιστοσελίδα μόνο οι περιλήψεις, και το πλήρες κείμενο να δημοσιευθεί αργότερα.

Άρθρο 10

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΤΡΙΑΩΝ

10.1 Οι μεταπτυχιακοί/ες φοιτητές/τριες έχουν όλα τα δικαιώματα και τις παροχές που προβλέπονται και για τους φοιτητές του πρώτου κύκλου σπουδών, έως και τη λήξη τυχόν χορηγηθείσας παράτασης φοίτησης, πλην του δικαιώματος παροχής δωρεάν διδακτικών συγγραμμάτων.

10.2 Το Ίδρυμα εξασφαλίζει στους/ις φοιτητές/τριες με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες προσαρμοστικότητα στα προτεινόμενα συγγράμματα και τη διδασκαλία (<https://access.uoa.gr/>).

10.3 Το Γραφείο Διασύνδεσης του ΕΚΠΑ παρέχει συμβουλευτική υποστήριξη φοιτητών σε θέματα σπουδών και επαγγελματικής αποκατάστασης (<https://www.career.uoa.gr/ypiresies/>).

10.4 Οι μεταπτυχιακοί/ες φοιτητές/τριες καλούνται να συμμετέχουν και να παρακολουθούν σεμινάρια ερευνητικών ομάδων, συζητήσεις βιβλιογραφικής ενημέρωσης, επισκέψεις εργαστηρίων, συνέδρια/ημερίδες με γνωστικό αντικείμενο συναφές με αυτό του Π.Μ.Σ., διαλέξεις ή άλλες επιστημονικές εκδηλώσεις του Π.Μ.Σ. κ.ά.

10.5 Η Συνέλευση της Ιατρικής Σχολής του Ε.Κ.Π.Α., μετά την εισήγηση της Σ.Ε., δύναται να αποφασίσει τη διαγραφή μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών εάν:

- υπερβούν το ανώτατο όριο απουσιών,
- έχουν αποτύχει στην εξέταση μαθήματος ή μαθημάτων και δεν έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς το πρόγραμμα, σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στον παρόντα κανονισμό,
- υπερβούν τη μέγιστη χρονική διάρκεια φοίτησης στο Π.Μ.Σ., όπως ορίζεται στον παρόντα Κανονισμό,
- έχουν παραβιάσει τις κείμενες διατάξεις όσον αφορά την αντιμετώπιση πειθαρχικών παραπτωμάτων από τα αρμόδια πειθαρχικά Όργανα,
- δεν καταβάλλουν το προβλεπόμενο τέλος φοίτησης,
- υποβάλουν αίτηση διαγραφής οι ίδιοι.

10.6 Σε περίπτωση που μεταπτυχιακός φοιτητής/τρια διαγραφεί από το Π.Μ.Σ., μπορεί να αιτηθεί χορήγηση βεβαίωσης για τα μαθήματα στα οποία έχει εξεταστεί επιτυχώς.

10.7 Οι φοιτητές/τριες μπορούν να συμμετέχουν σε διεθνή προγράμματα ανταλλαγής φοιτητών/τριων, όπως το πρόγραμμα ERASMUS + ή CIVIS, κατά την κείμενη νομοθεσία. Στην περίπτωση αυτή ο μέγιστος αριθμός ECTS που μπορούν να αναγνωρίσουν είναι τριάντα (30). Η δυνατότητα αυτή παρέχεται μετά το Α' εξαμήνο σπουδών τους. Οι φοιτητές/τριες θα πρέπει να κάνουν αίτηση προς τη Σ.Ε. και να ακολουθήσουν τους όρους του προγράμματος.

Το Π.Μ.Σ. μπορούν να το παρακολουθήσουν και φοιτητές/τριες από διεθνή προγράμματα ανταλλαγής φοιτητών/τριών, όπως το πρόγραμμα ERASMUS+, σύμφωνα με τις συναφθείσες συνεργασίες.

10.8 Οι μεταπτυχιακοί/ες φοιτητές/τριες του Ε.Κ.Π.Α. δύναται να εγγραφούν σε Π.Μ.Σ. του ίδιου ή άλλων Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή της αλλοδαπής στο πλαίσιο εκπαιδευτικών ή ερευνητικών προγραμμάτων συνεργασίας σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

10.9 Είναι δυνατή η παράλληλη φοίτηση σε προπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών και σε μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών ή σε δύο (2) Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών του ίδιου ή άλλου Τμήματος, του ίδιου ή άλλου Α.Ε.Ι.

10.10 Στο τέλος κάθε εξαμήνου πραγματοποιείται αξιολόγηση κάθε μαθήματος και κάθε διδάσκοντος/ουσας από τους/ις μεταπτυχιακούς φοιτητές/τριες (βλ. άρθρο 16).

10.11 Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/τριες μπορούν να αιτηθούν την έκδοση παραρτήματος διπλώματος στην ελληνική και την αγγλική γλώσσα.

10.12 Για τη συμμετοχή τους στο Π.Μ.Σ. «Μητρικός Θηλασμός και Γονεϊκότητα» οι μεταπτυχιακοί/ες φοιτητές/τριες καταβάλλουν τέλη φοίτησης που ανέρχονται στο ποσό των χιλίων (1.000) ευρώ ανά εξαμήνο. Η καταβολή του τέλους γίνεται στην αρχή κάθε εξαμήνου.

Άρθρο 11

ΑΠΑΛΛΑΓΗ ΔΙΔΑΚΤΡΩΝ

11.1 Απαλλάσσονται από τα τέλη φοίτησης οι φοιτητές/τριες Π.Μ.Σ. που πληρούν τα οικονομικά ή κοινωνικά κριτήρια και τις προϋποθέσεις αριστείας κατά τον πρώτο κύκλο σπουδών, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία. Η απαλλαγή αυτή παρέχεται για τη συμμετοχή σε ένα μόνο Π.Μ.Σ. Σε κάθε περίπτωση, οι απαλλασσόμενοι/ες φοιτητές/τριες δεν ξεπερνούν το ποσοστό του τριάντα τοις εκατό (30%) του συνολικού αριθμού των φοιτητών/τριων που εισάγονται στο Π.Μ.Σ. ανά ακαδημαϊκό έτος.

11.2 Η αίτηση για απαλλαγή από τα τέλη φοίτησης υποβάλλεται μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας επιλογής των φοιτητών/τριών των Π.Μ.Σ.. Η οικονομική κατάσταση υποψηφίου/ας σε καμία περίπτωση δεν αποτελεί λόγο μη επιλογής σε Π.Μ.Σ..

11.3 Δεν δικαιούνται απαλλαγή όσοι λαμβάνουν υποτροφία από άλλη πηγή, ούτε οι πολίτες χωρών εκτός Ε.Ε.

11.4 Η εξέταση των κριτηρίων περί απαλλαγής από τα τέλη φοίτησης πραγματοποιείται από τη Συνέλευση της Ιατρικής Σχολής του Ε.Κ.Π.Α. και εκδίδεται αιτιολογημένη απόφαση περί αποδοχής ή απόρριψης της αίτησης.

11.5 Εφόσον η ισχύουσα νομοθεσία θέτει ηλικιακό κριτήριο, συνιστάται, για λόγους χρηστής διοίκησης και ίσης μεταχείρισης, ως ημερομηνία γέννησης των φοιτητών/τριών να θεωρείται η 31η Δεκεμβρίου του έτους γέννησης.

11.6 Τα μέλη των κατηγοριών Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π., Ε.Τ.Ε.Π., που γίνονται δεκτοί ως υπεράριθμοι σύμφωνα με τη διάταξη 3.3 του παρόντος κανονισμού, απαλλάσσονται από την καταβολή διδάκτρων.

11.7 Σε περίπτωση που φοιτούν ταυτόχρονα σε Π.Μ.Σ. του Ιδρύματος μέλη της ίδιας οικογένειας μέχρι β' βαθμού συγγένειας εξ αίματος ή εξ αγχιστείας υπάρχει η δυνατότητα να παρέχεται μείωση στα καταβαλλόμενα τέλη φοίτησης κατά 50%.

Άρθρο 12

ΥΠΟΔΟΜΗ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΟΥ ΠΜΣ

12.1 Για την εύρυθμη λειτουργία του Π.Μ.Σ. διατίθενται αίθουσες διδασκαλίας και σεμιναρίων, αμφιθέατρα εξοπλισμένα με οπτικοακουστικά μέσα και εργαστήρια της Ιατρικής Σχολής του Ε.Κ.Π.Α.

12.2 Η διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη του Π.Μ.Σ. γίνεται από τη Γραμματεία της Ιατρικής Σχολής του Ε.Κ.Π.Α.

12.3 Η χρηματοδότηση του Π.Μ.Σ. μπορεί να προέρχεται από:

- α) Τέλη φοίτησης,
- β) δωρεές, χορηγίες και πάσης φύσεως οικονομικές ενισχύσεις,
- γ) κληροδοτήματα,
- δ) πόρους από ερευνητικά έργα ή προγράμματα,

ε) ιδίους πόρους του Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) και

στ) τον κρατικό προϋπολογισμό ή το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων,

ζ) κάθε άλλη νόμιμη πηγή.

12.4 Η καταβολή των τελών φοίτησης πραγματοποιείται από τον ίδιο τον/την φοιτητή/τρια ή από τρίτο φυσικό ή νομικό πρόσωπο για λογαριασμό του/της φοιτητή/τριας, εφόσον αυτό προβλέπεται στην απόφαση ίδρυσης του Π.Μ.Σ.

12.5 Η διαχείριση των πόρων των Π.Μ.Σ. του Α.Ε.Ι. πραγματοποιείται από τον Ειδικό Λογαριασμό Κονδύλιων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) του Ε.Κ.Π.Α.

12.6 Οι πόροι των Π.Μ.Σ. κατανέμονται ως εξής:

α) ποσό που αντιστοιχεί στο τριάντα τοις εκατό (30%) των συνολικών εσόδων που προέρχονται από τέλη φοίτησης παρακρατείται από τον Ε.Λ.Κ.Ε. Στο ποσό αυτό συμπεριλαμβάνεται το ποσοστό παρακράτησης υπέρ του Ε.Λ.Κ.Ε. για την οικονομική διαχείριση των Π.Μ.Σ. Όταν τα έσοδα του Π.Μ.Σ. προέρχονται από δωρεές, χορηγίες και πάσης φύσεως οικονομικές ενισχύσεις, κληροδοτήματα ή πόρους από ερευνητικά έργα ή προγράμματα, πραγματοποιείται η παρακράτηση υπέρ Ε.Λ.Κ.Ε. που ισχύει για τα έσοδα από αντίστοιχες πηγές χρηματοδότησης,

β) το υπόλοιπο ποσό των συνολικών εσόδων του Π.Μ.Σ. διατίθεται για την κάλυψη των λειτουργικών δαπανών του Π.Μ.Σ.

Άρθρο 13

ΑΝΑΘΕΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ/ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ ΣΤΟ Π.Μ.Σ.

13.1 Το διδακτικό έργο των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) ανατίθεται, κατόπιν απόφασης της Συνέλευσης της Ιατρικής Σχολής στις ακόλουθες κατηγορίες διδασκόντων:

α) Μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.), Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.), Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.ΔΙ.Π.) και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.) της Ιατρικής Σχολής ή άλλων Τμημάτων του ΕΚΠΑ ή άλλου Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) ή Ανώτατου Στρατιωτικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Σ.Ε.Ι.), με πρόσθετη απασχόληση πέραν των νόμιμων υποχρεώσεών τους,

β) ομότιμους καθηγητές/τριες ή αφυπηρητήσαντα μέλη Δ.Ε.Π. της Ιατρικής Σχολής ή άλλων Τμημάτων του ΕΚΠΑ ή άλλου Α.Ε.Ι.,

γ) συνεργαζόμενους/ες καθηγητές/τριες,

δ) ενταταλμένους/ες διδάσκοντες/ουσες,

ε) επισκέπτες καθηγητές/τριες ή επισκέπτες ερευνητές/τριες,

στ) ερευνητές και ειδικούς λειτουργικούς επιστήμονες ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α' 258) ή λοιπών ερευνητικών κέντρων και ινστιτούτων της ημεδαπής ή αλλοδαπής,

ζ) επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους, οι οποίοι διαθέτουν εξειδικευμένες γνώσεις και σχετική εμπειρία στο γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ.

13.2 Όλες οι κατηγορίες διδασκόντων/ουσών δύνανται να αμείβονται αποκλειστικά από τους πόρους του Π.Μ.Σ. Δεν επιτρέπεται η καταβολή αμοιβής ή άλλης παροχής από τον κρατικό προϋπολογισμό ή το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων. Με απόφαση της Συνέλευσης της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ, καθορίζεται το ύψος της αμοιβής κάθε διδάσκοντος/ουσας. Ειδικώς οι διδάσκοντες/ουσες που έχουν την ιδιότητα μέλους Δ.Ε.Π. δύνανται να αμείβονται επιπρόσθετα για έργο που προσφέρουν προς το Π.Μ.Σ., εφόσον εκπληρώνουν τις ελάχιστες εκ του νόμου υποχρεώσεις τους, όπως ορίζονται στην παρ. 2 του άρθρου 155 του ν. 4957/2022. Το τελευταίο εδάφιο εφαρμόζεται αναλογικά και για τα μέλη Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π., εφόσον εκπληρώνουν τις ελάχιστες εκ του νόμου υποχρεώσεις τους.

13.3 Με απόφαση της Συνέλευσης της Ιατρικής Σχολής δύνανται να ανατίθεται επικουρικό διδακτικό έργο στους υποψήφιους διδάκτορες της Ιατρικής Σχολής, υπό την επίβλεψη διδάσκοντος/ουσας του Π.Μ.Σ.

13.4 Η ανάθεση του διδακτικού έργου του Π.Μ.Σ. πραγματοποιείται με απόφαση της Συνέλευσης της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ, κατόπιν εισήγησης της Συντονιστικής Επιτροπής του Π.Μ.Σ.

Οι αποφάσεις της Συνέλευσης της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ για την κατανομή του διδακτικού έργου περιλαμβάνουν υποχρεωτικά τα ακόλουθα στοιχεία:

α) Το ονοματεπώνυμο του/ης διδάσκοντα/ουσας,

β) την ιδιότητά του/ης (π.χ. μέλος Δ.Ε.Π., Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π., Ε.Τ.Ε.Π. κ.ά.),

γ) το είδος του διδακτικού έργου που ανατίθεται ανά διδάσκοντα/ουσα (μάθημα, σεμινάριο ή εργαστήριο),

δ) τον αριθμό των ωρών διδασκαλίας ανά μάθημα, σεμινάριο ή εργαστήριο.

13.5 Η κατανομή του διδακτικού έργου πραγματοποιείται πριν από την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους τόσο για το χειμερινό όσο και για το εαρινό εξάμηνο. Σε περίπτωση που η κατανομή του διδακτικού έργου δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί ταυτόχρονα και για τα δύο ακαδημαϊκά εξάμηνα, η απόφαση θα λαμβάνεται πριν από την έναρξη του κάθε ακαδημαϊκού εξαμήνου. Με αιτιολογημένη απόφαση της Συνέλευσης της Ιατρικής Σχολής του Ε.Κ.Π.Α. η ανάθεση διδακτικού έργου δύνανται να τροποποιείται κατά τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους.

13.6 Οι διδάσκοντες/ουσες, κατά το χρονικό διάστημα που τελούν σε καθεστώς εκπαιδευτικής άδειας ή αναστολής καθηκόντων, δύνανται να παρέχουν διδακτικό έργο προς το Π.Μ.Σ., εάν κρίνουν ότι το πρόγραμμά τους το επιτρέπει, υπό την προϋπόθεση βεβαίως ότι βάσει των συντρεχουσών συνθηκών τούτο είναι ουσιαστικά και πρακτικά εφικτό, ζήτημα το οποίο πρέπει κατά περίπτωση να κριθεί αρμοδίως.

Άρθρο 14

ΑΠΟΝΟΜΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΣ

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

14.1 Ο/Η φοιτητής/τρια ολοκληρώνει τις σπουδές για την απόκτηση Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) με τη συμπλήρωση του ελάχιστου αριθμού μαθημάτων και πιστωτικών μονάδων που απαιτούνται για

τη λήψη του Δ.Μ.Σ., καθώς και την επιτυχή ολοκλήρωση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας. Η Συνέλευση της Ιατρικής Σχολής διαπιστώνει την ολοκλήρωση των σπουδών προκειμένου να χορηγηθεί το Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.).

14.2 Με την ολοκλήρωση της ανωτέρω διαδικασίας χορηγείται στον/η μεταπτυχιακό/η φοιτητή/ρια βεβαίωση περάτωσης σπουδών, χάνεται η φοιτητική του/ης ιδιότητα και παύει η συμμετοχή του/ης στα συλλογικά όργανα διοίκησης του Πανεπιστημίου.

14.3 Το Δ.Μ.Σ. πιστοποιεί την επιτυχή αποπεράτωση των σπουδών και αναγράφει βαθμό, με ακρίβεια δύο δεκαδικών ψηφίων, κατά την ακόλουθη κλίμακα: Άριστα (8,5 έως 10), Λιαν Καλώς (6,5 έως 8,5 μη συμπεριλαμβανομένου) και Καλώς (5 έως 6,5 μη συμπεριλαμβανομένου).

14.4 Ο τύπος του Δ.Μ.Σ. ανά είδος Π.Μ.Σ. είναι κοινός για όλα τα Τμήματα και τις Σχολές του Ε.Κ.Π.Α. και περιλαμβάνεται στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών του Ιδρύματος.

14.5 Στο πλαίσιο του Π.Μ.Σ. απονέμεται Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στον «Μητρικό Θηλασμό και Γονεϊκότητα».

Άρθρο 15 ΟΡΚΩΜΟΣΙΑ

15.1 Η ορκωμοσία δεν αποτελεί συστατικό τύπο της επιτυχούς περάτωσης των σπουδών, είναι όμως αναγκαία προϋπόθεση για τη χορήγηση του εγγράφου τίτλου του διπλώματος. Η καθομολόγηση γίνεται στο πλαίσιο της Συνέλευσης της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ και σε χώρο του Τμήματος ή της Σχολής, παρουσία του/ης Διευθυντή/ντριας του Π.Μ.Σ., του/της Προέδρου του Τμήματος/του/της Κοσμήτορα της Σχολής ή του/της Αναπληρωτή/τριας του/της και, κατά τις δυνατότητες, ενδεχομένως εκπροσώπου του Πρυτάνεως.

15.2 Αίτημα για τελετή ορκωμοσίας μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών στη Μεγάλη Αίθουσα Τελετών του Κεντρικού κτηρίου εξετάζεται κατά περίπτωση από τον Πρύτανη, βάσει εκτίμησης των εκάστοτε δυνατοτήτων και του αριθμού των ορκιζόμενων που θα δηλώνεται από τη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. στη Διεύθυνση Εκπαίδευσης και Έρευνας.

15.3 Οι μεταπτυχιακοί/ες φοιτητές/τριες, που έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς το Π.Μ.Σ., σε εξαιρετικές περιπτώσεις (σπουδές, διαμονή ή εργασία στο εξωτερικό, λόγοι υγείας κ.λπ.), μπορούν να αιτηθούν στη Γραμματεία της Ιατρικής Σχολής εξαίρεση από την υποχρέωση καθομολόγησης. Η εξαίρεση από την υποχρέωση καθομολόγησης εγκρίνεται από τον/την Πρόεδρο της Ιατρικής Σχολής και τον Αντιπρύτανη Ακαδημαϊκών, Διεθνών Σχέσεων και Εξωστρέφειας.

Άρθρο 16 ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ Π.Μ.Σ.

16.1 Αξιολόγηση από την Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης

Το Π.Μ.Σ. αξιολογείται στο πλαίσιο της περιοδικής αξιολόγησης/πιστοποίησης του Τμήματος που διοργανώνεται

από την Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης (ΕΘ.Α.Α.Ε.). Στο πλαίσιο αυτό αξιολογείται η συνολική αποτίμηση του έργου που επιτελέστηκε από κάθε Π.Μ.Σ., ο βαθμός εκπλήρωσης των στόχων που είχαν τεθεί κατά την ίδρυσή του, η βιωσιμότητά του, η απορρόφηση των αποφοίτων στην αγορά εργασίας, ο βαθμός συμβολής του στην έρευνα, η εσωτερική αξιολόγησή του από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές/τριες, η σκοπιμότητα παράτασης της λειτουργίας του, καθώς και λοιπά στοιχεία σχετικά με την ποιότητα του έργου που παράγεται και τη συμβολή του στην εθνική στρατηγική για την ανώτατη εκπαίδευση.

Αν το Π.Μ.Σ. κατά το στάδιο της αξιολόγησής του κριθεί ότι δεν πληροί τις προϋποθέσεις συνέχισης της λειτουργίας του, λειτουργεί μέχρι την αποφοίτηση των ήδη εγγεγραμμένων φοιτητών/τριών σύμφωνα με την απόφαση ίδρυσης και τον κανονισμό μεταπτυχιακών και διδακτορικών προγραμμάτων σπουδών.

16.2 Εσωτερική αξιολόγηση

Η εσωτερική αξιολόγηση των ΠΜΣ πραγματοποιείται σε ετήσια βάση από τη Μονάδα Διασφάλισης Ποιότητας (ΜΟ.ΔΙ.Π.) του Ιδρύματος. Στη διαδικασία της εσωτερικής αξιολόγησης συμμετέχουν όλοι οι εμπλεκόμενοι στην υλοποίηση των ενεργειών και των δράσεων του ΠΜΣ και πιο συγκεκριμένα, οι φοιτητές/τριες, τα μέλη του διδακτικού προσωπικού, το προσωπικό διοικητικής και τεχνικής υποστήριξης και τα μέλη της Συντονιστικής Επιτροπής του ΠΜΣ.

Η διαδικασία εσωτερικής αξιολόγησης πραγματοποιείται σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, το Εσωτερικό Σύστημα Διασφάλισης Ποιότητας του Ιδρύματος, τις οδηγίες και τα πρότυπα της ΕΘΑΑΕ.

Η εσωτερική αξιολόγηση των ΠΜΣ περιλαμβάνει την αποτίμηση του διδακτικού έργου, καθώς και όλων των ακαδημαϊκών λειτουργιών και δράσεων του.

Αναλυτικότερα αξιολογούνται:

α) το περιεχόμενο του Προγράμματος Σπουδών σύμφωνα με την πιο πρόσφατη έρευνα στο συγκεκριμένο γνωστικό αντικείμενο του ΠΜΣ, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται ο σύγχρονος χαρακτήρας του ΠΜΣ,

β) ο φόρτος εργασίας των μαθημάτων, καθώς και η πορεία και η ολοκλήρωση των μεταπτυχιακών σπουδών από τους/ις φοιτητές/τριες,

γ) ο βαθμός ικανοποίησης των προσδοκιών των φοιτητών/τριών από το Πρόγραμμα Σπουδών, τις προσφερόμενες υπηρεσίες υποστήριξης των σπουδών τους και το μαθησιακό περιβάλλον,

δ) τα μαθήματα του Προγράμματος σε εξαμηνιαία βάση μέσω ερωτηματολογίων που συμπληρώνουν οι φοιτητές/τριες του ΠΜΣ.

Τα αποτελέσματα, αξιοποιούνται, κοινοποιούνται στη Σ.Ε. και αποβλέπουν στη βιωσιμότητα του Προγράμματος, το υψηλό επίπεδο σπουδών, τη βελτίωση των παροχών του και την αποδοτικότητα των διδασκόντων του.

Άρθρο 17 ΧΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ Π.Μ.Σ.

Το Π.Μ.Σ. θα λειτουργήσει μέχρι το ακαδημαϊκό έτος 2031-2032 εφόσον πληροί τα κριτήρια της εσωτερικής και εξωτερικής αξιολόγησης, σύμφωνα με ισχύουσα νομοθεσία.

Άρθρο 18

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Οι ήδη εγγεγραμμένοι/ες φοιτητές/τριες ολοκληρώνουν τις σπουδές τους σύμφωνα με τον παρόντα Κανονισμό.

Για όσα θέματα δεν ορίζονται στην ισχύουσα νομοθεσία, στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών

Διατριβών Ε.Κ.Π.Α. ή στον παρόντα Κανονισμό, αρμόδια να αποφασίσουν είναι τα όργανα του Π.Μ.Σ.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο Πρύτανης

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΣΙΑΣΟΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στην Προεδρία της Κυβέρνησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α' 131 και π.δ. 29/2018/Α' 58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

- Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο **www.et.gr**, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αίτησης, για την οποία αρκεί η συμπλήρωση των αναγκαίων στοιχείων σε ειδική φόρμα στον ιστότοπο **www.et.gr**.
- Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας μέσω των ΚΕΠ, είτε με ετήσια συνδρομή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών. Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,30 €. Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.

• Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:

- Α. Τα κείμενα προς δημοσίευση στο ΦΕΚ, από τις υπηρεσίες και τους φορείς του δημοσίου, αποστέλλονται ηλεκτρονικά στη διεύθυνση **webmaster.et@et.gr** με χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής και χρονοσήμανσης.
- Β. Κατ' εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

- Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (**www.et.gr**). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Καποδιστρίου 34, τ.κ. 10432, Αθήνα	Ιστότοπος: www.et.gr
ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000 - fax: 210 5279054	Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: helpdesk.et@et.gr
ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ	Αποστολή ψηφιακά υπογεγραμμένων εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ: webmaster.et@et.gr
Πωλήσεις - Συνδρομές: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)	Πληροφορίες για γενικό πρωτόκολλο και αλληλογραφία: grammateia@et.gr
Πληροφορίες: (Ισόγειο, Γρ. 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)	
Παραλαβή Δημ. Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139)	
Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα ως Παρασκευή: 8:00 - 13:30	

Πείτε μας τη γνώμη σας,

για να βελτιώσουμε τις υπηρεσίες μας, συμπληρώνοντας την ειδική φόρμα στον ιστότοπό μας.

